

PERXADA

AJUNTAMENT D'ARBÚCIES • PRIMAVERA '98 • 2a ÈPOCA • NÚM. 11

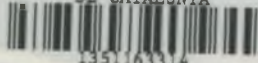
LA GUERRA CIVIL A ARBÚCIES (2)

ELS EUROESCEPTICS NO EXISTEIXEN

Fundació "la Caixa"
Biblioteca d'Arbúcies

SISTEMA DE LECTURA PÚBLICA
DE CATALUNYA

**EL PROJECTE DEL NOU CARRER D'ENLLAC
ENTRE EL NUCLI URBA I LA VARIANT**

Sumari

PERXADA - 2a Època - Núm. 11

EDITORIAL

3

ACTIVITATS
MUNICIPALS

4

TEMA

Una data històrica per
al poble d'Arbúcies
Entrevista amb Carme
Torelló, responsable de
l'Oficina de Català
d'Arbúcies

DES DE RÀDIO
ARBÚCIES

Des de l'emissora
municipal.

ENSENYAMENT

El paper de
l'escolarització
obligatòria

ENTITATS I PERSONES

Els amics del Sagrat
Cor
Bessonades

JOVENTUT

Marxa a Arbúcies (2)
El Barrock

26

DOSSIER

Els euroescèptics no
existeixen

30

SOLIDARITAT

El Sàhara

8

ESPORTS

L'esport escolar

12

36

CULTURA

La poesia avui

15

38

EL NOSTRE AHIR

La Guerra Civil a
Arbúcies (2)

20

51

EL VELL I EL BAR

Revista Municipal PERXADA

Periodicitat Quatrimestral
Preu: 500 PTA

EDITA:
Ajuntament
d'Arbúcies
C/ Major, 2
17401 Arbúcies

CONSELL DE
REDACCIÓ:
Coordinació i
Activitats
Municipals:
J. Tura
Des de Ràdio
Arbúcies:
J. Soler
Cultura Música:
J. Guillemon
Ensenyament:
J. Pujadas
Tema:
P. Garriga
N. Casanova
A. Casado
J. Goñi
M. Serra
Dossier:
C. Zamorano i
Gemma Carbonell
Solidaritat
X. Planas,
Omar, J. Boix
Entitats i Persones:
C. Torelló i
N. Tort
Cultura:
Daniel Martí
Joventut:
T. Moré
El nostre Ahir:
J. M. Rueda
D. Martí
J. Illa
Esports:
M. Duran
Narració:
C. Blay

FOTOGRAFIA:
Secció Fotogràfica
Centre d'Arbúcies

COL·LABORADORS:
M. A. Fàbregas
M. A. Daví
R. Gómez
M. Bosch
C. Iserte
D. Planas
M. Robert
J. M. Iglesias
J. Moré.

DISSENY I
REALITZACIÓ:
Palahí, A.G.
(Girona)

DIP. LEG.:
Gi. 1.883 - 94

Editorial

EUROPA

Des de fa temps, i d'una manera accentuada en els darrers mesos, vivim immersos en una mena d'eufòria europeïsta.

El que dona la sensació però, és que al llarg de tot aquest temps, i després de tantes mencions referents al procés d'unitat, comença a guanyar força una impressió, que cada dia que passa va creixent, i que no és altra que la manca d'un projecte o model social ben definit, i explicat de manera clara, fruit del pacte entre els que anomenem agents socials.

Un model que ofereixi perspectives de solució a qüestions tan importants com l'ocupació, i als actuals desequilibris socials, determinats en bona mesura per la situació de precarietat en què viuen milions de treballadors i treballadores.

Un model que defineixi clarament el paper de les nacions sense estat, en aquest projecte integrador. I el paper d'Europa en polítiques de cooperació al desenvolupament a nivell mundial.

L'Europa que fins ara se'ns està venent, és comerç, és banca, és un projecte d'imatge i de capital.

Dóna la sensació que s'està desenvolupant un nou món, en el qual l'economia més que mitjà és finalitat en si mateixa.

És trist veure com, una vegada més, es pot perdre una bona oportunitat per desenvolupar una societat de persones amb vocació de ser persones.

I és que al cap i a la fi, si una cosa ens ha demostrat la història, és que qui canvia la societat no és l'economia, sinó la lluita i la voluntat transformadora de les dones i els homes que formen aquesta societat. Per tant és responsabilitat de

tots defugir el cofoïsme fàcil, de quatre dades conjunturals, i treballar vers l'horitzó d'una veritable justícia social.

BÚSTIA

Si us manca algun del números endarrerits de PERXADA els podeu comprar a "La Gabella"

c/ Major, 6 - 17401 Arbúcies - 972/86 09 08

Activitats Municipals

El projecte del nou carrer d'enllaç entre el nucli

El nou carrer d'enllaç entre els Tres Camins (placeta de Can Reus) i la variant, representarà sens dubte una de les operacions urbanístiques més importants d'aquest segle a Arbúcies. Aquesta important infraestructura és previst que s'iniciï en el transcurs d'aquest estiu i que finalitzi en el termini de poc més d'un any.

La construcció d'aquest nou carrer té un interès estratègic pel futur de la nostra Vila, atès que permetrà resoldre tres problemàtiques complementàries.

- La connexió nucli urbà – zona industrial (Cal Xic – can Quadres)
- La Reordenació de la circulació i l'aparcament al nucli urbà.
- La construcció d'una via d'accés directe al nucli urbà.

CONNEXIÓ NUCLI URBÀ – ZONA INDUSTRIAL

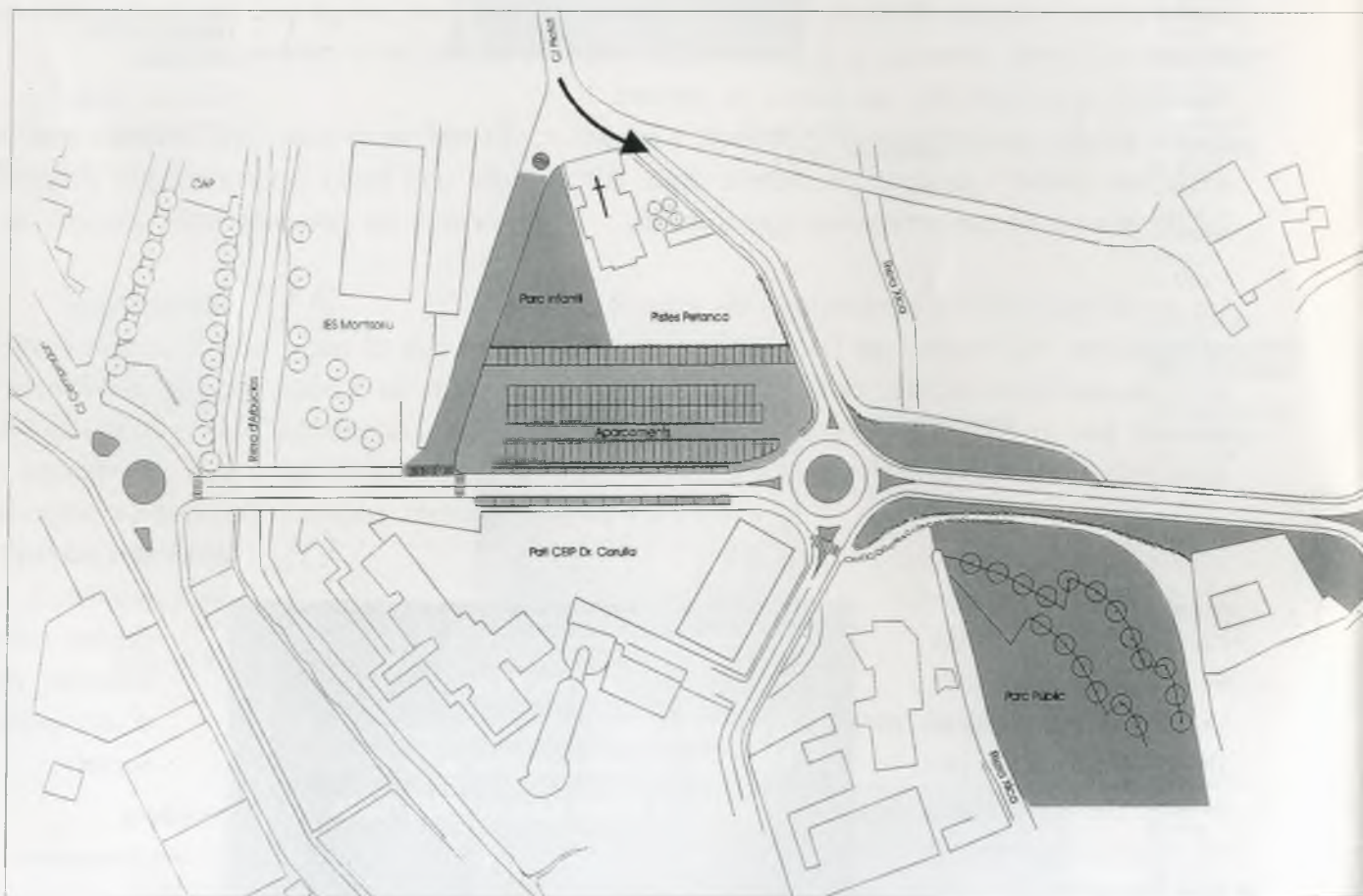
L'estructura industrial de la nostra Vila, fa del tot necessari disposar de sòl industrial, amb tots els serveis per la correcta ubicació i creixement de les

empreses existents i la possible implantació d'indústries noves. Abans de l'estiu l'Ajuntament d'Arbúcies amb la col.laboració de la

Generalitat de Catalunya, posarà en marxa el procés d'aprovació i execució del nou polígon industrial a la zona de cal Xic – can Quadres. Aquest nou vial farà la

funció de connexió i permetrà als futurs treballadors i usuaris del polígon un accés fàcil al nucli urbà evitant donar voltes innecessàries

Plànol del projecte del nou carrer d'enllaç

urbà (tres camins) i la variant (zona industrial)

REMODELACIÓ DE LA CIRCULACIÓ I L'APARCAMENT

Un dels problemes que en els darrers anys s'ha anat accentuant a Arbúcies ha estat el de la circulació i l'aparcament.

La complicada orografia i un nucli urbà urbanísticament consolidat, han obligat a pendre mesures molt contradictòries, com carregar sobre el Sorral una quantitat de trànsit totalment inadequat per la seva amplada... o mantenir el carrer Sant Hilari de doble circulació, etc.

Alhora el nombre

d'aparcaments disponibles dins del nucli urbà són totalment insuficients. La solució definitiva d'aquests temes és pràcticament impossible en els propers anys, atès el creixent del parc automobilístic i l'encara lenta mentalització per part de la societat, de la necessitat de canviar progressivament l'hàbit de fer servir el cotxe per l'ús d'altres mitjans.

En aquest sentit els models que en aquests moments s'estan aplicant en diferents indrets del país, passen sens dubte per la millora dels accessos i per la construcció d'aparcaments a les entrades dels nuclis urbans. Amb això el que es vol és que els visitants i veïns disposin d'espais propers als centres, des d'on es pugin desplaçar a peu, sense que això signifiqui una pèrdua de temps massa important, i evitar així els col.lapses de circulació pels carrers dels pobles i ciutats.

El projecte de nou carrer respon en bona mesura a aquesta filosofia, ja que suposarà la construcció de 118 nous aparcaments (a nivell de comparació, la placeta de can Reus ofereix actualment 40 aparcaments) en el sector de l'antic camp de futbol, a més d'una trentena més de places al llarg de diferents sectors del carrer, i permetrà una nova ordenació, molt més racional de la circulació, descarregant definitivament de trànsit el carrer Sorral.

UNA VIA D'ACCÉS DIRECTE AL NUCLI URBÀ

Tradicionalment Arbúcies ha disposat de tres vies importants d'entrada i sortida al nucli urbà: la carretera de Breda i Hostalric pel Passeig de Palacagüina, la carretera de Sant Hilari, i la carretera d'Espinelves i Viladrau. Aquesta nova via, en certa manera, segueix l'inici del traçat de l'antic camí de Santa Coloma i significa millorar un camí que des de fa anys molts arbucienços empren per dirigir-se des de

la placeta de can Reus a la variant, passant pel mas de Fogueres.

El nou carrer es planteja com una nova via d'accés directe al nucli urbà amb un carril de circulació en els dos sentits, **en cap cas com una via ràpida**. Per evitar el fet que es converteixi en una via ràpida i per tant perillosa per als usuaris del sector escolar, disposarà entre d'altres de les rotondes, així com de diferents passos de vianants al llarg del seu recorregut.

COM SERÀ EL NOU CARRER

El nou carrer que és previst de construir, canviarà d'una manera substancial l'aspecte del sector de l'antic camp de futbol.

El projecte preveu la construcció d'una carretera que mantenint el traçat longitudinal del pont dels tres camins seguirà gairebé recta fins a la variant.

Això suposarà entre d'altres coses aplanar tot el recorregut. Per un costat el bloc del camp de futbol vell es rebaixarà fins assolir el nivell del Col.legi Dr. Carulla, per altra el pont del camí de Fogueres serà substituït per una canalització de més de sis metres de diàmetre i 45 metres de llarg. Amb això el nivell del carrer serà uniforme en la major part del recorregut, amb només una pujada en el sector d'enllaç amb la variant.

El carrer comptarà amb tres rotondes, una de les quals està actualment en fase de finalització al sector dels tres camins-placeta de can Reus. Les altres dues rotondes se situen: una a prop de

la Riera Xica i l'altra a la variant.

La construcció del nou carrer permetrà a mig termini enjardinar un ampli espai situat entre la Riera Xica i l'antic camí de Santa Coloma.

Al mateix temps la remodelació de l'espai ocupat pel camp de futbol vell, suposarà una reducció de l'espai del pati del col.legi Dr. Carulla, i una certa reforma de les actuals pistes de petanca, encara que per altra part permetrà, com ja s'ha avançat anteriorment, guanyar 118 aparcaments.

Aquestes obres permetran convertir el passeig Dr. Carulla en zona de vianants, atès que la circulació del carrer Pietat es desviarà per un tram de vial nou, que enllaçarà amb el vial principal per darrera la capella, a la segona rotonda.

El pressupost total d'aquesta obra, que depassa els 120 milions de pessetes, serà finançat al 50 % amb Fons de la Comunitat Europea i per l'Ajuntament d'Arbúcies.

Activitats Municipals

FINALITZACIÓ DE LA SEGONA FASE DE LES OBRES DEL FRONT DE LA RIERA

Actualment s'estan finalitzant els treballs de condicionament i enjardinament del Front de la Riera en el sector del darrera de l'església parroquial.

La part principal de les obres, ja finalitzada en el transcurs del mes de febrer, va consistir en la construcció d'una passera sobre la Riera d'Arbúcies, que enllaça el carrer Camprodon amb el sector del Poliesportiu i el Passeig del Montseny pel túnel de

can Cornet, i la urbanització de diferents elements com són la placeta a l'inici del passeig, a prop del poliesportiu, i el cobert i la bassa, pels ànecs.

Durant els mesos d'hivern i les primeres setmanes de la primavera, han continuat les tasques d'adequació i enjardinament de tot aquest sector que arribarà al carrer del Damunt, a través del nou passeig que s'obrirà per l'altra costat de la riera, i que transcorrerà paral·lel a la part posterior del museu.

Fotos: AHMA

APROVACIÓ INICIAL DE LA UNITAT D'ACTUACIÓ "LA FARGA"

En el Ple Municipal del dia 14 de febrer, es va aprovar amb el vot favorable dels regidors de l'equip de govern, el projecte de desenvolupament de la Unitat d'Actuació "La Farga-Bassa".

L'aprovació d'aquesta unitat d'actuació situada entre la Bassa de la Farga la Riera d'Arbúcies i els carrers S. Folgarolas i Estenedor, suposa que passen a domini públic: la bassa de la Farga amb l'antiga edificació que

conté els mecanismes de regulació de les aigües, el vial actualment sense pavimentar i el sector de penyasegat proper a la riera, per on discorrerà un tram del passeig del Montseny.

SEMINARI SOBRE L'ORIGEN DE L'HOME

Els dies 21 i 28 de març, va tenir lloc a la sala de conferències del Museu, un seminari sobre l'origen de l'home.

Aquest seminari, organitzat pel Museu Etnològic del Montseny, va comptar amb la presència d'algunes de les personalitats més rellevants d'aquesta especialitat al nostre

país: Eudald Carbonell, professor de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona i premi Príncep d'Astúries 1997, Narcís Soler, membre de l'Institut d'Estudis Catalans i professor de la Universitat de Girona, Josep Gibert, descobridor de l'Home d'Orce i Francesc Calafell, investigador de la facultat de biologia de la Universitat de Barcelona.

Foto: AHMA

OBRES DE CANALITZACIÓ I SOTERRAMENT DE LÍNIES ELÈCTRIQUES AL CARRER VERN

Durant els mesos de febrer i març, van tenir lloc obres de canalització en el tram del torrent dels capellans que passa pel carrer del Vern. Al mateix temps i de manera paral·lela a aquests treballs es va soterrar la línia elèctrica corresponent al tram final del mateix carrer i el primer tram del carrer castell.

APROVACIÓ DEL PRESSUPOST MUNICIPAL PER L'ANY 1998

En el Ple Municipal del dia 14 de febrer va tenir lloc l'aprovació del pressupost municipal per a l'any 1998. Aquest pressupost, aprovat amb els vots favorables dels membres de l'equip de govern, és de 471.265.364'-PTA, i suposa, si el comparem amb el de l'any 1997, un increment de més de 84 milions de pessetes. Per partides, la que presenta un increment més notable, és la que correspon a inversions, amb un increment de gairebé 60 milions.

APROVACIÓ DE LA RECTIFICACIÓ DEL PADRO MUNICIPAL D'HABITANTS

La població d'Arbúcies l'1 de gener de 1998 era de 4.869 habitants. Aquesta xifra, si la comparem amb la de la mateixa data de l'1 de gener de 1997, suposa un increment de 103 habitants.

APROVACIÓ DEL CONVENI ENTRE LA FUNDACIÓ "LA CAIXA", L'AJUNTAMENT D'ARBÚCIES I L'ASSOCIACIÓ DE JUBILATS I PENSIONISTES

En el Ple municipal del dia 14 de febrer va tenir lloc l'aprovació del conveni signat entre l'Ajuntament l'Associació de Jubilats i la Fundació "la Caixa" per a la llar de jubilats.

Aquest conveni, amb una vigència de tres anys de durada, estableix que l'Ajuntament es faci càrrec de les despeses de manteniment i conservació de l'edifici, la Fundació "la Caixa" faci una aportació de 700.000'-PTA destinades al sistema d'il·luminació i so de l'esplai, a més d'una aportació de 500.000'-PTA anyals, dintre del marc del Pla d'Activitats Culturals i Recreatives de la xarxa d'Esplais. Al mateix temps l'Associació de Jubilats es compromet a dur la gestió de la Llar i a promoure i realitzar activitats.

CREU ROJA D'ARBÚCIES

Durant el mes de febrer i març han tingut lloc diverses activitats organitzades per Creu Roja d'Arbúcies, destinades a la compra d'una ambulància. Dintre d'aquestes activitats cal destacar les jornades celebrades els dies 13, 14 i 15 de febrer, en el transcurs de les quals cal destacar una fira mostra celebrada a la Plaça de la Vila, i un ball benèfic al poliesportiu amb l'Orquestra Maravella i el grup Band-dos.

Dintre del conjunt d'aquestes activitats, el dissabte 21 de març, al poliesportiu, va tenir lloc una vetllada amenitzada per Jordi LP, Casimir i Marià, amb la col·laboració de Ferran Noguera, Lúcia Tayeda i Jaume Fàbregas. Totes les actuacions van ser desinteressades i els beneficis de l'acte es van destinar, com en el cas de la festa celebrada els dies 13, 14 i 15 de febrer, a la compra de la nova ambulància.

FESTA DE L'ESPORT ARBUCIENC

Els dies 5, 6 i 7 de març de 1998, i com ja va sent habitual per aquestes dates, va tenir lloc la 5a FESTA DE L'ESPORT ARBUCIENC. Dintre dels actes celebrats cal destacar, el ball celebrat al poliesportiu, amenitzat per l'orquestra JANIO MARTI. En el transcurs de la mitja part del ball es van elegir els millors esportistes de l'any que en aquesta edició van ser: Ramon Cortès i Montserrat Ribas. Els beneficis obtinguts en aquesta festa es van destinar a la Creu Roja d'Arbúcies.

ACTIVITATS A LES ESCOLES VELLES

Els dies 3 i 4 d'abril, va tenir lloc l'obertura al públic de l'edifici de les escoles velles, que fins a les darreries de l'any 1997 va ocupar la Guàrdia Civil. Els actes programats per aquesta celebració, van ser: l'obertura simbòlica de les portes, precedida de parlaments, un vermut popular i un dinar i sardanes que van tenir lloc en el pati posterior de l'edifici. La nit del divendres es va celebrar un concert de rock, organitzat per col·lectius juvenils de la Vila.

BRIGADA 1998 A PALACAGÜINA

Durant el mes de març i fins el dia 24 d'abril, ha estat oberta la inscripció a la Brigada 98 a Palacagüina, organitzada per SOARPAL i l'Ajuntament d'Arbúcies.

La Brigada s'emmarca en el context de l'Agermanament Arbúcies-Palacagüina signat l'any 1986. Des de l'any 1998 i de manera ininterrompuda s'han organitzat aquestes brigades, que al llarg dels anys, han materialitzat nombrosos projectes, entre els que cal destacar, un cinema municipal, una escola, un preescolar i 200 cases camperoles.

UNA DATA HISTÒRICA P

El passat dissabte, dia 4 d'abril, va tenir lloc l'obertura al poble de l'edifici de les Escoles Velles, situat al carrer de l'Estenedor.

Aquest edifici, construït entre els anys 1864 i 1865, i del que PERXADA ja va donar una àmplia ressenya històrica en el darrer número de la publicació, restà novament a disposició del poble, des que el passat mes de desembre de 1997, fos desocupat per la Guàrdia Civil.

L'OBERTURA AL POBLE DE LES ESCOLES VELLES

Els actes de celebració de l'obertura al poble s'iniciaren el divendres dia 3 d'abril a les 11 del vespre amb un concert de rock, que tingué lloc al pati de les escoles. Aquest concert, al

que hi assistiren, al llarg de les gairebé cinc hores que va durar més de 300 persones, va ser amenitzat pels grups REMENCES, LORIEN i CARPE DIEM.

L'acte simbòlic d'obertura però, es va posposar fins a 2/4 d'1 del matí de l'endemà, i s'inicià amb un parlament a càrrec del Sr. Jaume Soler, Alcalde d'Arbúcies, en el qual a més de remarcar la importància de l'acte, va desenvolupar una breu ressenya històrica, emmarcada en el resum de les dates més importants que han senyalat el desenvolupament de l'edifici i de les seves funcions. Paral·lelament va insistir en el compromís de la societat arbucienca amb la llibertat i una inequívoca voluntat democràtica i de progrés, considerant l'acte d'obertura com un símbol d'aquesta llibertat.

Aquest acte, al que hi van assistir més de 70 persones, va continuar amb la col·locació de la senyera i

amb l'obertura de les portes de l'edifici, amb la qual cosa els assistents van poder passejar per les diferents dependències, així com veure una exposició sobre la història de les Escoles Velles i del projecte de remodelació.

En el transcurs de la visita, una de les persones assistents va explicar algunes anècdotes del seu pas com a estudiant per les aules de l'escola, abans de l'any 1916.

Seguidament es va servir un aperitiu i tot seguit un dinar de celebració.

L'acte es va cloure amb una ballada de sardanes interpretada per la Cobla SA PALOMERA de Blanes i organitzada per l'Agrupació Sardanista d'Arbúcies.

Moment de la col·locació de la senyera

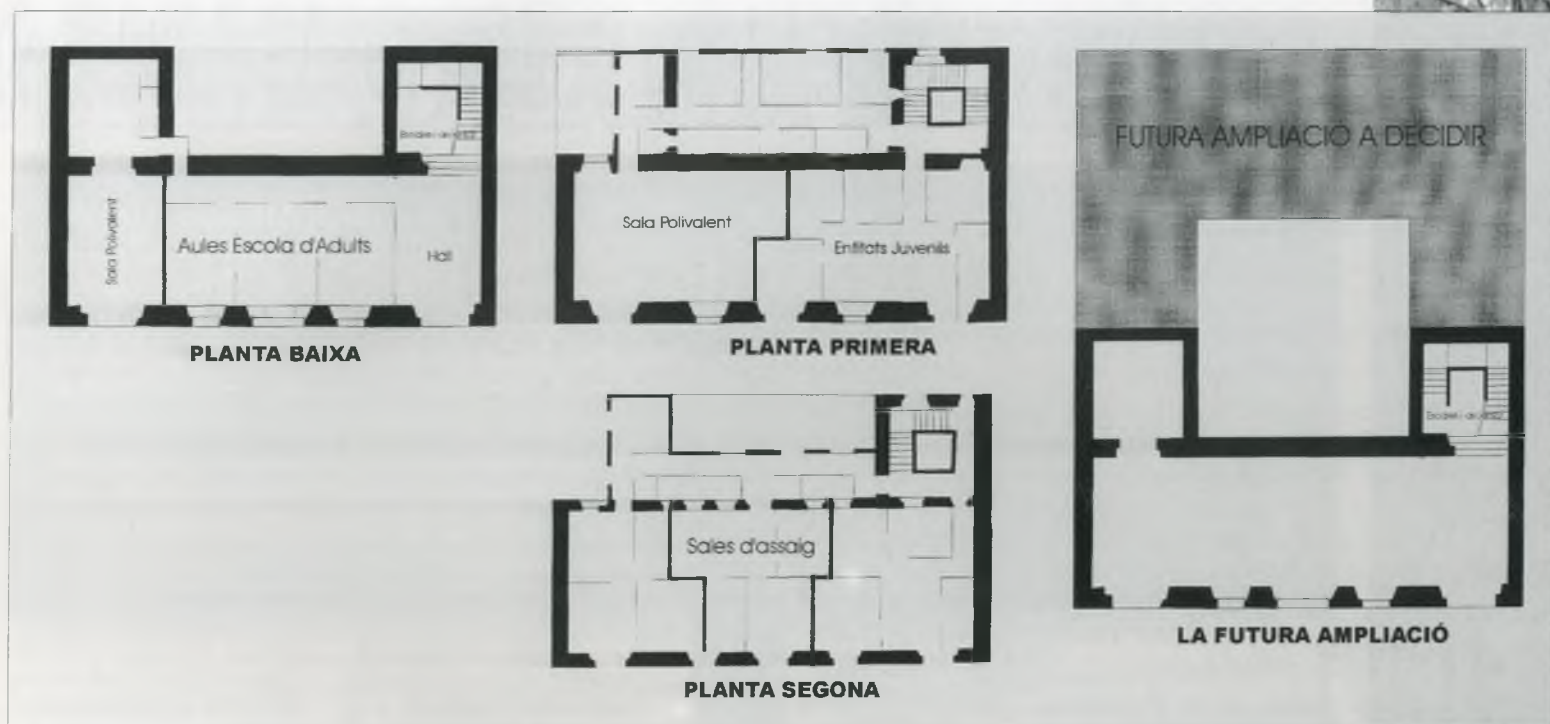
Foto AHMA

Obertura simbòlica de les portes

Foto AHMA

ER AL POBLE D'ARBÚCIES

Projecte de rehabilitació de "Les Escoles Velles"

EL PROJECTE DE REMODELACIÓ

Un dels temes que en els darrers mesos a aixecat expectació ha estat sens dubte el dels usos i les perspectives de futur d'aquesta infraestructura.

Les diferents consultes portades a terme per l'Ajuntament, amb diferents col·lectius i entitats de la Vila, així com un repàs de les necessitats més urgents en

matèria de serveis, han servit per a desenvolupar el projecte de remodelació de l'edifici. Aquesta remodelació, que s'iniciarà en el transcurs d'aquest any 1998 i que es

preveu finalitzar l'any 1999, tindrà un cost de 19 milions de pessetes, finançats entre l'Ajuntament (10 milions) i la Generalitat de Catalunya (9 milions).

EL NOU EDIFICI

El projecte preveu desenvolupar una remodelació de l'actual edifici en funció dels seus futurs usos, i pretén aprofitar en bona mesura la seva actual estructura arquitectònica, incidint especialment en el seu reforçament i la restauració de façanes i cobertes, i deixant per una fase posterior qualsevol tipus d'ampliació.

L'actuació que s'iniciarà en el transcurs dels propers mesos abastarà les tres plantes de l'edifici

actual i constarà essencialment de tres seccions ben definides.

L'ESCOLA D'ADULTS

Ocuparà la planta baixa, i tindrà una superfície aproximada de 112 metres quadrats, dividits en tres aules i un espai polivalent.

SALES PER ENTITATS JUVENILS

La segona planta de l'edifici és previst destinar-la íntegrament a activitats juvenils. En aquest espai

de 150 metres quadrats, s'ubicaran un seguit de despatxos i sales de reunions per a les entitats juvenils de la Vila, així com un ampli espai polivalent.

SALES D'ASSAIG

La tercera planta es destinarà a sales d'assaig de grups de música locals. En aquest sentit caldrà portar a terme treballs per insonoritzar les instal·lacions. El conjunt d'aquests espais tindrà una superfície de 120 metres quadrats

ENTREVISTA

CARME TORELLÓ, RESPONSABLE D

Carme Torelló, llicenciada en Filologia Catalana, fa 16 anys que viu a Arbúcies. Des del 1983 és la responsable de l'Oficina de Català d'Arbúcies. Cal dir que aquesta Oficina, juntament amb la de Blanes, Lloret de Mar i Santa Coloma de Farners, són les úniques de les seves característiques que podem trobar en tota la comarca de la Selva. La finalitat de l'Oficina de Català és la d'oferir tota mena d'informació i assessorament a aquella persona o entitat que s'adreça a ella per tal de saber qualsevol qüestió relacionada amb la llengua catalana.

Cal dir que Arbúcies és un municipi històricament capdavanter en fer actuacions a favor que el català sigui emprat en tots els nivells de la vida ciutadana, així com cal remarcar que des del 1994 té aprovat un "Reglament d'ús del català" que és on consten les directrius a observar per tal d'impulsar l'ús del català en l'àmbit municipal.

Quins van ser els orígens de l'Oficina de Català d'Arbúcies?

A principis dels anys 80 el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya va oferir la possibilitat de subvencionar amb un 50% del cost global que comportava disposar d'un Servei de Català a tots aquells Ajuntaments que estiguessin interessats en

tenir-ne un. Arbúcies va ser un d'aquests Ajuntaments, i vàrem començar oferint un servei d'atenció al públic de 12 hores a la setmana (actualment s'ofereixen 25 hores setmanals). A partir d'aquell moment s'iniciaren campanyes per a la retolació d'establiments públics en català, passi de pel·lícules doblades al nostre idioma, serveis de correcció de textos,

assessorament sobre el redactat de documents, etc. Cal dir que l'oficina del nostre poble de seguida va passar a coordinar-se amb d'altres que estaven en altres punts del territori, per així poder actuar de manera conjunta i en projectes de major abast. Més endavant, el juny de 1992, es va oferir a l'Ajuntament d'Arbúcies la possibilitat que la seva oficina del Servei de Català pogués entrar dins el "Consorci per a la Normalització Lingüística de Catalunya", (CNL) ingrés que el consistori arbucienc va creure que era bo que es dugués a terme. Amb aquest ingrés, la feina del Servei de Català local va quedar molt més delimitada i estructurada.

Quins serveis ofereix actualment l'Oficina de Català?

Els podem agrupar en tres àrees: l'àrea d'Ensenyament, que inclou, per exemple, els cursos de català per adults; l'àrea d'Assessorament, que

ofereix els seus serveis tant als diferents organismes de l'Administració Local com a entitats del poble, empreses, particulars, etc.; i l'àrea de Dinamització, que és la que inclou les diferents campanyes de sensibilització que s'organitzen des de la Direcció de Política Lingüística de la Generalitat i del propi CNL, i que van adreçades a col·lectius com, per exemple, les autoescoles o els restaurants.

Quin és el perfil de l'usuari d'aquest servei?

Bé, un usuari important és l'administració local, que en el cas d'Arbúcies englobaria, a més de l'Ajuntament, els organismes que d'ell depenen, com per exemple el Museu, el poliesportiu, la Llar de Jubilats, etc. Un altre grup el constituïrien els mitjans de comunicació local, com són PERXADA i Ràdio Arbúcies. Un tercer grup important d'usuaris

L'OFICINA DE CATALÀ D'ARBÚCIES

seria el que integraria el sector comercial i industrial. Encara tindríem un quart grup, per a mi també molt important, que és el de les entitats. I finalment tenim un altre gran bloc, que seria com un calaix de sastre, que és el que fa referència a totes aquelles consultes que ens arriben a partir de particulars. Per a fer-nos una idea de les actuacions que fem cal dir que aquestes poden anar des de corregir un document de l'Ajuntament que pot tenir diverses pàgines, passant per assessorar un comerciant que vol retolar correctament en català el seu comerç, fins arribar a la correcció d'un escrit destinat a ser llegit en un casament.

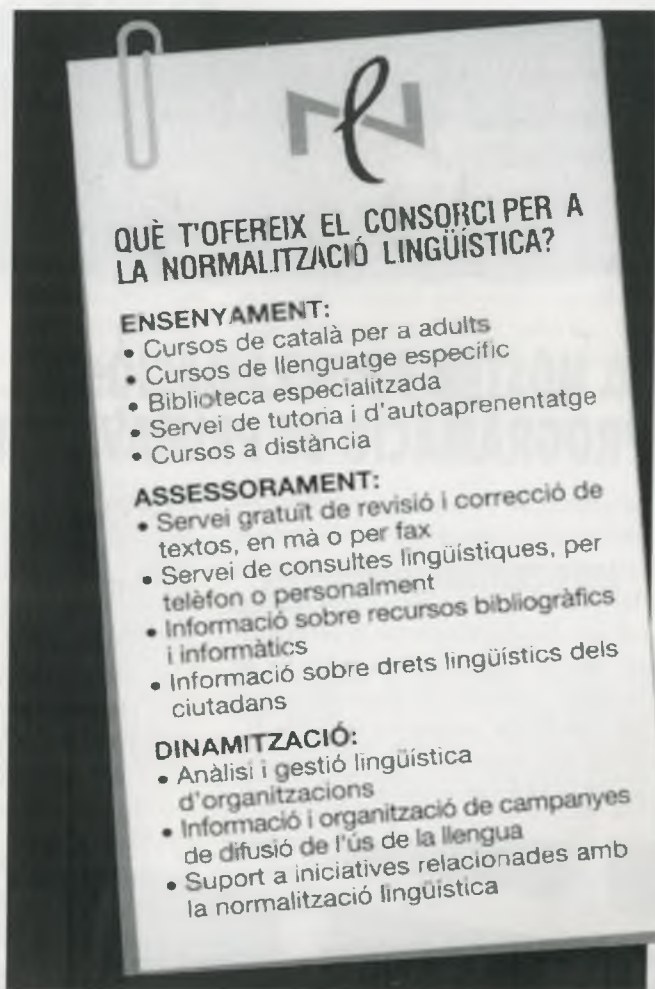
En aquest sentit, és evident que l'Oficina de Català té una important funció social.

El Consorci per a la Normalització Lingüística, organisme al que, com ja he dit abans, està integrada l'Oficina de Català d'Arbúcies, té com a prioritat el facilitar al màxim que la gent pugui accedir als nivells bàsics del català, ja sigui per aquella persona d'aquí que vol millorar el seu coneixement del català com per aquell estranger que arriba i vol integrar-se en el país. El que és cert, també, és que ha canviat la motivació per la qual abans es volia aprendre el català: abans hi havia un

important component simbòlic, i en canvi ara es fa per poder complir un dels requisits que ha esdevingut habitual en el món laboral. Tot i això que acabo de dir, i dins el món de la immigració, s'ha de tenir present que per a moltes persones immigrades és més prioritari temes com el de la feina o el de l'habitatge que el lingüístic, però és evident que llengua i integració van molt lligades, i sobre aquesta qüestió ja fa temps que hi ha gent que hi està treballant des de diferents àmbits.

Cap a on apunta el futur?

Avui en dia, amb els horaris que té la gent, amb la necessitat que hom pot tenir per treure's o no més ràpidament un certificat acreditatiu del nivell de català assolit o amb la possibilitat o no de poder assistir presencialment als cursos d'aprenentatge, s'està introduint l'ensenyament a distància, en el qual nosaltres actuem com a tutors. També s'avança per un altre camí, el de l'autoaprenentatge, on a través de cassettes, vídeos, ordinadors, etc., cadascú podrà avançar autònomament en el coneixement del català, i on la nostra feina també serà la de ser els seus assessors. Ara bé, cada cas personal pot ser diferent, en alguns casos la presència del professor és i serà necessària. Això pel que fa a l'ensenyament, ja que en

diversos camps de la normalització lingüística hi ha encara molt terreny per treballar.

Darrerament s'han començat a sentir rumors sobre una possible modificació de l'actual mapa d'Oficines de Català integrades en el Consorci per a la Normalització Lingüística. Quina informació en té vostè?

Nosaltres, com a treballadors, tenim molt poca informació. Sabem que hi ha una proposta que

propugna que allà on hi hagi duplicació de serveis, per exemple una Oficina de Català municipal i una altra de comarcal, es fusionin. Aquest no seria el nostre cas. Però s'ha de dir que tot el que afecta a aquest tema és molt recent, i cal veure com evolucionarà la situació. Evidentment, en molts llocs, suprimir un servei que es ve donant, que és accessible i que té una important funció social, no és quelcom que es vegi amb bons ulls.

JORDI GOÑI I JORDI TURA

PRIMAVERA
ESTIU

des de
l'emissora
municipal

Des de Ràdio Arbúcies

DES DE L'EMISSORA MUNICIPAL

Continuïtat i projectes de futur marquen el destí de l'emissora municipal a curt i mig termini. A curt termini "La Nostra Programació" ens posarà al corrent de l'oferta de R.A. més immediata. A mig termini la "Radio-grafia" es pregunta quin ha de ser el futur de l'emissora local i la "Fitxa Tècnica" retrata el programa d'humor dels dissabtes per la tarda, "La Sarsuela".

LA NOSTRA PROGRAMACIÓ: PROGRAMACIÓ DE PRIMAVERA-ESTIU'98

La graella de l'emissora municipal no tindrà canvis importants en les properes setmanes. Seguint la línia de les darreres programacions, s'ha decidit per una banda compactar la programació pròpia al màxim durant el cap de setmana, afavorir els grups de treball per damunt de programes individuals i no fer una renovació total dels programes que hi ha en antena. Amb aques-

tes premises podrem gaudir d'un seguit de programes que ja tenen un bon rotatge i que no varien els seus horaris d'emissió ni els seus continguts substancials. També s'han dut a terme recentment tasques de manteniment tècnic, tant dels aparells i l'emissora, com dels cablejats de l'estudi per garantir una qualitat de so òptima.

"APOSTA PER LA CONTINUÏTAT"

L'emissió segueix les 24 h del dia, en connexió amb COM Ràdio, realitzant les desconexions només pels espais de producció pròpia i espais especials com els plens o les retransmissions especials d'esports i festes. Pel que fa als espais locals fixes alternen la informació, l'entreteniment i la música com a objectius més importants. Comencem pel divendres de 8 a 9 de la tarda amb el conegut espai musical **Mal Gust** conduït per Josep i Gerard Masnou, i segueix amb l'Hora de **La Bona Música** de la veu de Josep Botifoll fins les 10 de la nit.

Els dissabtes són el plat fort. A les 10 s'engega amb en Jordi Canaleta a **Compàs de Cobla** de 9 a 10 del matí. Tot seguit el magazine **Esmorzar amb Diamants** pren el relleu amb tot l'equip d'en Carles Ferrer, l'Elisabet Pascual, l'Anna Garcia i tot un seguit de col·laboradors que animen el matí. De 12 a 1, l'informatiu 1ª Pàgina de la mà de l'Anna i l'Aida Felipe, segueix d'1 a 2 del migdia l'espai esportiu **Cròniques d'Esports** amb Laura Masferrer, i de 2 a 3 del migdia torna Josep Botifoll i l'**Hora de la Bona Música**. Per trencar amb tanta música, l'espai **La "Sarsuela"** conduït habitualment per Cesc Iglesias, Pep Fontbona i David Comas, busca refrescar la tarda amb una hora d'humor i sarcasme per tornar a la música de 4

Foto realitzada i cedida
per: Quim Arimany

a 7 de la tarda i la Selecció Musical feta per l'Ester Riquelme i en Quim Bacallà. La graella local del dissabte es clou amb el programa **Abans que no Sigui Massa Tard** amb Carles Ferrer, Elisabet Pascual, Natàlia Cornet i Òscar Luque, de 7 a 9 del vespre.

Els dilluns de 9 a 10 de la nit, tornem a l'humor una mica més eixelebrat del **Tu Manes**, barreja de magazine i tertúlia amb en Quim Arimany, en Manel Canaleta i la Marta i en Jordi Soler. Després el musical **Eurodance** portat pel Manel Canaleta tanca la programació local del dilluns.

"13 ANYS DE RÀDIO"

No som superticiosos amb les xifres, però esperem que el 13è aniversari, no sigui un mal signe i ben al contrari, tot rutlli d'allò més bé. El fet és que durant el mes de maig es portaran a terme un seguit d'activitats relacionades amb l'aniversari de la fundació de l'emissora, des del ball d'aniversari, passant per un programa especial aniversari, una diada de portes obertes, l'organització de competicions intercolars o el sopar de germanor dels col·laboradors de l'emissora entre d'altres celebracions, celebracions destinades a mantenir viu l'esperit que uneix la gent que participa amb l'emissora i aquesta amb la nostra vila. Aquests actes d'aniversari encara no estaran totalment definits en el moment de publicar PERXADA, per tant cal que estigueu alerta als cartells i la sintonia de R.A. per conèixer més en detall quines seran les dates i com seran exactament aquestes activitats especials.

JORDI SOLER

LA "RÀDIO-GRAFIA": L'EMISSORA, EINA DE PRESENT I DE FUTUR

Moltes vegades ens hem plantejat el futur de l'emissora sense posar unes bases prou definides on construir un projecte coherent. En els inicis de R.A., existia una clara intenció de fer ràdio per satisfer una inquietud d'uns joves amb empena i ganes de fer coses però sense conèixer massa el mitjà ni tenir experiència al respecte. Això va desembocar en un seguit de problemes de punt de vista entre els que exigien un mínim de rigor i els que tenien la ràdio com un passatemps. Aquestes situacions de desencís o desmotivació s'ha anat alternant amb moments d'eufòria o major motivació per part de la gent que col·labora amb l'emissora, amb activitats que s'han dut a terme periòdicament per elevar el nivell de la moral del col·lectiu i alhora conscienciar que cal tenir un respecte per l'audiència i mantenir un mínim nivell de qualitat.

"POLIR UN PROJECTE"

Les millores materials i de mitjans, una experiència acumulada, i el funcionament més o menys organitzat, ha aconseguit fer evolucionar R.A. positivament, essent un dels pocs models d'emissores públiques a Catalunya composada exclusivament per no professionals que encara funciona i ho fa prou satisfactòriament amb un estil propi. Tot i això al cap de 13 anys no s'ha aconseguit que gent d'àmbits i edats diferents de la vila, que no siguin estrictament joves, hagin col·laborat amb asiduitat o s'hagin implicat en la gestió de l'emissora. No és cap retret, és un fet objectiu i que de bon segur te a veure

amb la dificultat de poder implicar-se en una entitat com la ràdio, que exigeix força temps personal i sacrificar caps de setmana o hores quan faci falta, per donar aquell servei que demana el poble o per cobrir un espai o per preparar un programa propi dignament.

"PROFESSIONALS, AMATEURS O UNA BARREJA?"

De vegades es veu l'emissora com una mena d'esplai on la gent més jove mata el temps. No voldria dir que això és absolutament fals però no és només aquesta l'única raó per la qual existim. Des de fa uns anys s'ha volgut trencar amb aquesta imatge, tant de cara al poble com de cara a l'Ajuntament d'Arbúcies, malgrat que gràcies a la gent més jove s'ha fet coses que d'altra manera simplement no s'haurien fet mai. Posats en aquest punt, ens trobem en una cruïlla difícil de resoldre per a tots els implicats en la ràdio, des dels col·laboradors a l'Ajuntament. L'augment dels mitjans ha de suposar un augment del servei en qualitat i quantitat. D'altra banda no es pot forçar la corda dels que col·laboren voluntàriament, i ens aboca a plantejar una semiprofessionalització de tots o una part de la plantilla.

Professionalitzar pot significar perdre la romàntica idea de la participació oberta de tothom que vulgui fer el seu programa de ràdio, la pot convertir en un servei determinat per unes directrius d'empresa pública i limitar la frescura que pot tenir actualment.

Des de Ràdio Arbúcies

DES DE L'EMISSORA MUNICIPAL

"CAL DEFINIR UN MODEL DE RÀDIO, ...I QUIN MODEL CAL ESCOLLIR?"

Aquesta ha estat una discussió que s'ha provat d'obrir múltiples vegades en el si dels membres de la ràdio i mai no s'ha arribat a tancar amb una llista d'objectius clars. Tampoc des de l'Ajuntament s'han volgut clarificar aquestes qüestions i simplement s'ha volgut assegurar que l'emissora fun-

cioni amb suports puntuals i sense exigir un projecte que detalli quines finalitats a de cobrir R.A. com a servei públic que és, ens agradi o no. L'emissora ha seguit un camí poc a poc ascendent, tard o d'hora caldrà afrontar noves fites i disposar de nous mitjans i és responsabilitat de tots, tant dels col.laboradors com de les institucions, que no fem les coses per fer-les, cal que els diners públics vagin

a parar a projectes que puguin servir adequadament al poble. Cal que ens preguntem qui som, què volem fer, a on volem anar i què ens cal per fer camí, aquest escrit només pretén això, esperar-nos a la reflexió i a que tots fem de R.A. una eina millor en el futur.

JORDI SOLER

La Fitxa tècnica

"LA SARSUELA"

Foto realitzada i cedida per: Quim Arimany

Programa:
"La Sarsuela"

Horari i durada:
Tots els dissabtes de 3 a 4 de la tarda.

Equip:
David Comas, Cesc Iglesias, Pep Fontbona com a equip habitual, i també col.laboren en Rafel Faixedes i l'Antoni Vidal.

Format del programa:
El programa és de l'estil d'una tertúlia amb trempera que primerament fa un repàs a les efemèrides i després tracta diverses notícies, treient-hi el punt irònic. Tots intervenen espontàniament però seguint una estructura definida, amb diversos apartats.

El comentari:
L'humor de "La Sarsuela" és un "...humor paridero...". Així és com en David Comas em va definir el seu programa per telèfon alhora d'escriure aquestes quatre ratlles. Però no són "parides" les coses que es poden sentir al llarg del programa, més aviat un sentit sarcàstic i

irònic sobre les coses que passen i ens envolten, és el que es traspua durant l'hora que ocupa "La Sarsuela" i que t'obliga a estar literalment enganxat a l'aparell de ràdio. El començament destria els sants del dia, les efemèrides més inversemblants, el temps que farà o l'horòscop dels membres de l'equip o de qui truqui demanant informació. Després les notícies més curioses, alguna entrevista o talls gravats de la veu del carrer es veuen comentades i filtrades sota el vidre de la més rigorosa conya marinera. El resultat és entreteniment radiofònic del bo en estat pur, del que es fica per les orelles però no passa de llarg ni cansa el pavelló auditiu més exigent.

JORDI SOLER

Paper de L'ESCOLARITZACIÓ OBLIGATORIA

Ensenyament

El nou sistema educatiu planteja l'escolarització obligatòria fins els 16 anys, repartida en dues etapes: una, primària que comença a 6 anys i una altra de secundària iniciada als 12, en total 10 anys. Fins fa poc l'obligatorietat durava 8 anys i si ens remuntéssim als inicis, a mitjans del segle passat, quan es començava a estructurar la societat tal com la coneixem ara, trobaríem un període de 3 o 4 anys.

De tant en tant sento algun comentari que demostra un cert, o molt, descontent pel fet que algunes etapes de l'ensenyament siguin obligatòries, especialment a mesura que els nens es van fent grans. I aquests comentaris no solament provenen dels alumnes -més sovintejats i intensos com més s'acosten a l'adolescència- sinó també de pares i professorat. Sense anar gaire lluny, a la nostra mateixa comarca, i no fa gaire, va ser notícia el fet que una família no portés els fills a escola i s'encarregués ella mateixa de la seva educació. La mateixa paraula obligació, quan és aplicada sobre nosaltres mateixos, té unes connotacions més aviat negatives. Però, què significa un període d'ensenyament obligatori? Per a què? Al servei de qui? Comencem per contestar la darrera pregunta: si creiem que l'educació obligatòria és un sevei a persones, que són els alumnes, aleshores podem dir que el qui té l'obligació són els responsables públics: l'obligació de facilitar que l'educació arribi a tota la població, sense segregacions, d'una manera integradora i valorant més la formació integral i la cooperació per sobre de la competició i la selecció.

Si es creu que l'educació està al servei, diguem-ho així, del mercat de treball aleshores és quan, ja des de l'ensenyament obligatori, es tendeix a actuar de manera selectiva on fàcilment molts alumnes queden o se senten exclosos aviat del sistema educatiu. I, tot i això, no es pot negar el paper que han tingut els sistemes educatius per preparar a la població de cara al món laboral, pel que fa a professionals i mà d'obra qualificada.

Però amb les condicions socials actuals, amb un benestar més generalitzat que temps enrera, cal fer un pas més. I aquest pas necessita d'una redefinició de la institució escolar. Evidentment que ha de seguir preparant per a la inserció de les persones en la societat i en el món laboral, però cal avançar per camins alternatius, com són els de la cooperació de persones que col·laboren, cadascú amb la seva formació i les seves habilitats específiques, els seus interessos, la seva personalitat, les seves arrels... dit amb llenguatge d'ara acceptant tota la diversitat.

Els components de Mesa Unitària de la Comunitat

Educativa ens recorden que *l'escolarització obligatòria fins als 16 anys en una mateixa etapa educativa és un avenç social, perquè facilita la promoció de tota la població que es produeix en el sistema educatiu, una selecció que discrimina per la condició social.* Però per aconseguir aquesta finalitat calen mitjans, especialment per als centres públics. Uns mitjans que s'havien previst i que ara s'escatimen per a contenir la despesa pública, afirmen, i poder dir que les coses van bé. Si ens hem de lamentar d'alguna cosa no és del sistema educatiu, sinó dels mitjans que li manquen. Les dificultats que planteja l'ESO en aquestes fases inicials de generalització no han de ser utilitzades per anul·lar els aspectes més progressistes que té la Reforma -com intenten alguns obertament o de manera encoberta-, i menys sense haver-se implantat totalment ni fer-ne cap avaluació fiable prèvia. *Cal denunciar els atacs constants que, per part de la política conservadora, està rebent el marc legal de l'actual sistema educatiu i les propostes socialment i pedagògicament segregadores que se situen en el marc d'un model selectiu reproductor i perpetuador de les desigualtats*

socials. Un ensenyament obligatori, i més a nivell secundari, necessita d'una flexibilitat interna, de diversificació, d'opcionalitat i adaptabilitat, ... i això vol dir recursos, implicació de tots els membres de la comunitat educativa i reconeixement social del paper educador. Segur que l'actual marc legal es podria millorar, potser s'hauria de rectificar en la manera de gestionar alguns mitjans, previsiblemet s'hauran de superar moltes contradiccions; però millorar no ha de voler pas dir, de cap manera, retrocedir.

JORDI PUJADAS I RIBALTA

ACTIVITATS EXTRAESCOLARS A L'INSTITUT

Aquest curs 97/98 l'IES Montsoriu, a part de les activitats tradicionals com són: la castanyada, el dijous gras, la diada de Sant Jordi, els divendres esportius,... ha programat un seguit d'activitats culturals en forma de tallers o curssets que tenen lloc al mateix institut els dimecres a la tarda.

L'objectiu ha estat ofertar als alumnes una sèrie d'activitats perquè cadascú s'apunti a la que consideri més atractiva o interessant. D'aquesta manera poden dedicar la tarda lliure que tenen entre setmana a aprendre algunes tècniques i desenvolupar determinades habilitats. Aquestes activitats substitueixen les Jornades Culturals que, fins l'any

passat es duïen a terme la setmana abans de Setmana Santa. Aleshores els alumnes que es quedaven a l'IES s'apuntaven durant tres dies a diferents tallers, però la poca participació que hi havia últimament ens ho ha fet replantejar. Ara les activitats culturals queden repartides al llarg del curs i són totalment voluntàries. L'Associació de pares d'alumnes (APA) es fa càrrec de les despeses econòmiques que suposa la contractació de monitors i la compra del material necessari, de manera que els nois i noies que s'apunten al taller només paguen una quantitat simbòlica, en concepte de matrícula. Seguidament us fem un breu resum de quins són aquests tallers.

TALLER DE TEATRE

Aquest taller, portat per la companyia Gags a Sac, pretén que cada alumne descobreixi les seves pròpies possibilitats i mitjançant un joc subtil (el joc teatral) desperti els recursos que tots portem a dins (expressió, cos, veu, moviment,...). Amb un plantejament flexible es tracta de familiaritzar els assistents en tècniques teatrals, interpretació de textos, improvisació, mim, escenografies, etc. La seva durada és de tot el curs.

TALLER D'ESPELMES

Realitzat durant els mesos de novembre i desembre. Els participants van conèixer els diferents procediments per obtenir una espelma, des de la preparació de la cera, motlles, coloració i decoració fins a diferents trucs i variants originals que la cera permet.

TALLER DE MAQUILLATGE

Va tenir lloc abans de Carnestoltes i es va basar en el maquillatge de fantasia i de terror i en la caracterització de diferents personatges utilitzant diferents tècniques. Els participants van aprendre a maquillar-se ells mateixos i a altres persones.

AFRONTAR ELS EXÀMENS AMB MÉS EXIT

S'ha dut a terme durant el segon trimestre i anava adreçat als alumnes de COU i Batxillerat, amb la finalitat d'ajudar a fer-los conscients dels obstacles particulars i donar-los eines per tal de tenir una actitud més relaxada, responsable i positiva enfront dels exàmens.

Taller de teatre
Foto: J.P.

Taller de maquillatge.

Foto: J.P.

TALLER DE FOTOGRAFIA

Desenvolupant-se durant el segon i tercer trimestre i pretén donar uns coneixements generals per tal que els participants puguin realitzar les seves pròpies fotografies i s'ensenyen les feines de revelat en el laboratori. També hi ha programat fer diapositives utilitzant materials casolans i acolorir fotografies en blanc i negre.

TALLER DE BALLS DE SALÓ

Pensat per iniciar als nois i noies al balls de sempre. Programat pel tercer trimestre, consisteix en aprendre a ballar rock'n roll, cha-cha-cha i samba, entre d'altres.

ROSER GOMEZ
Professora IES Montsoriu

LA LLENGUA ANGLESA A L'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA

Aquest curs s'ha iniciat als alumnes d'Educació Infantil en l'aprenentatge de la llengua anglesa. L'inici precoç de l'aprenentatge de les llengües estrangeres té un seguit d'avantages que ningú no sol ja qüestionar:

- Els infants des d'edats ben primerenques mostren una gran motivació i interès per la descoberta i experimentació.
- Tenen una bona capacitat de memòria.
- No manifesten bloqueigs i inhibicions més propis en alumnes d'edats superiors (especialment en alumnes que es troben en la pre-adolescència).
- Tenen facilitat per a imitar nous fonemes i entonació.

Una llengua estrangera és un món acústic nou, la percepció de nous sons, d'entonacions i ritmes diferents, de combinacions de sons i d'accents té una importància fonamental per educar l'orella dels nens i nenes, per desenvolupar la

seva capacitat auditiva, per fer-la més flexible. Aquest fet és fàcil quan encara el seu garbellat auditiu no és massa rígid i no es veuen tan afectats per inhibicions que poden frenar el procés d'obertura auditiva.

Quan abans s'inicia l'aprenentatge, més temps té l'infant per vivenciar la llengua en tots els seus aspectes i d'interioritzar per mitjà d'activitats lúdiques. Totes aquestes raons aconsellen començar l'estudi de l'anglès o d'altres llengües dintre de l'Ensenyament Primari i Infantil. L'ensenyament de l'anglès, en aquesta etapa, pretén afavorir la comunicació, que s'ha d'ajustar als interessos del nen: la família, els seus gustos, entorn més proper, etc. L'aprenentatge d'idiomes, a més, permet aproximar el nen a d'altres cultures, maneres de viure i fomentar en ells una actitud oberta i positiva.

Mª EUGÈNIA DÍAZ
Mestra Escola Vedruna

BREUS D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA

* Com és tradicional, alumnes i mestres d'El Jardinet i dels centres d'Infantil i Primària s'ha disfressat per a celebrar el Carnestoltes. Una vegada més han posat color i animació a la festa, traslladant a fora les aules el que sovint ha suposat un intens treball de preparació a classe.

* Durant els mesos de desembre i gener es van portar a terme al Ceip Dr Carulla unes sessions d'Educació Viària a càrrec de personal del RACC. Els alumnes, des de 4 anys fins a sisè, van aprendre d'una manera pràctica

diferents temes relacionat amb situacions de circulació viària adaptats als respectius nivells.

* El Col·legi Públic, Ceip Dr Carulla, és un dels dos de de La Selva escollits per començar l'aplicació de la Llei de Participació i Avaliació i Govern dels centres Docents. Per una banda es fa l'avaluació interna de l'escola, planificada pel Consell Escolar, i per l'altra l'avaluació externa, realitzada per la Inspecció d'Ensenyament.

* Els alumnes de quart curs del Ceip Dr Carulla han

participat a l'activitat "Llegendes de Catalunya" adreçada a Cicle mitjà i organitzada per Ràdio 4 de Girona. Han interpretat *La primera lliçó d'en Joan de Serrallonga*. Com que no tots van poder llegir pels micros, es va demanar a Ràdio Arbúcies per poder-ne emetre més, així que s'ha preparat també *El mariner de Sant Pau*, *Queda't de pedra* i *La dona del gorg negre*.

* L'alumnat de cinquè del Ceip Dr Carulla ha realitzat activitats de medi ambient amb el suport de l'Ajuntament,

de la Diputació de Girona i dels pares dels alumnes. Les activitats han consistit en una sessió introductòria de diapositives, un treball de camp i una síntesi final, amb l'assessorament del grup Rocamare.

Nens i nenes de "El Jardinet"

Foto: Arxiu Jardinet

BREUS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

- * Un grup d'uns nois i noies de Segon cicle d'Eso i Primer de Batxillerat estan participant en un intercanvi escolar amb alumnes del Lycée de St Jean du Gard. Aquest, es situa en el marc de l'agermanament dels parcs naturals i reserves de la biosfera Montseny-Cévennes
- * A quart d'Eso s'han iniciat unes xerrades sobre "Cooperació i desenvolupament". Ramon Marcos, que ha estat més d'un any a Palacagiüina col.laborant en un projecte d'educació exposa la seva experiència: facilitar el desplaçament de nois i noies que viuen a les comunitats dels afores, lluny de l'institut, perquè guinin assistir a les classes.

BREUS DE L'ENSENYAMENT DE PERSONES ADULTES

- * L'Escola d'Adults Municipal ha ofert nous cursos durant el segon trimestre: loga nocturn, Informàtica I, Cuina ràpida, Pintura sobre

roba i Balls de saló II. La inscripció als cursos Graduat Escolar, Prova de Maduresa de Formació Professional I, Estudis Bàsics (nocturn i

UN MESTRE D'ADULTS: CARNEGIE

A l'anterior número de PERXADA es parlava de Paulo Freire, un gran educador d'adults brasiler. Podem presentar-vos ara un mestre d'adults molt diferent i situat en un context molt diferent. És el conegut Dale Carnegie, autor de molts llibres i conferències arreu del món. Fill d'una família de pagès, arribat a la gran ciutat, va ser un dels pioners de les escoles d'adults als EUA, cap al 1950. Va començar dedicant-se a les classes nocturnes per a treballadors de tot tipus a Nova York. Va veure que era una tasca molt important i s'hi va dedicar tota la vida, primer com a mestre i més endavant com a divulgador del seu mètode per tot el món.

Afirmava que les persones estem fent ús de només una petita part dels nostres recursos físics i mentals. En general, l'individu viu força per sota dels seus límits. Posseeix poders de diverses classes que habitualment no fa servir. Li agradava destacar que l'educació és la capacitat de fer front a les situacions que planteja la vida.

Carnegie demanava als seus alumnes i als seus lectors *un profund i dinàmic desig d'aprendre i una vigorosa decisió de millorar la nostra habilitat per tractar amb les persones.* Es preocupava per la faceta cultural i laboral dels seus alumnes i també de les seves relacions personals. Precisament, la Universitat de Chicago i les Escoles Unides de l'Associació Cristiana de Joves on ell treballava van fer un estudi per determinar què volien aprendre els adults. Aquest estudi va revelar que la salut és el primer interès dels adults i el segon, la gent. Per això va donar molts cursos sobre com entendre la gent, com avenir-s'hi i sobretot com allunyar les preocupacions, font de malaltia.

M.A. DAVI

tarda) i Tall i confecció és oberta tot l'any. Professorat i alumnes estan contents d'haver participat al "Concours d'Écritures La

Mediterranée" convocat per l'Associació CLA d'ensenyament d'adults de Marsella (França).

- * Les alumnes del curs de Puntetes de coixí va fer una exposició dels seus treballs a la Gabella i una sessió de demostració d'aquesta tècnica.

- * La comunitat educativa està preocupada per la situació general de les Escoles d'Adults, ja que, segons llegim en les notícies de la premsa, es qüestiona el seu futur. Els sindicats van impulsar una campanya de recollida de signatures en defensa de l'ensenyament públic de persones adultes.

Curs de flor premsada

Foto AHMA

ELS DIJOURS A LA TARDA ÉS UN DIA DIFERENT: CIÈNCIES A PARVULARI

Descobrim tots els sentits a través dels tallers

Com a conseqüència dels intercanvis d'experiències amb altres escoles i altres mestres, ens vam engrescar a fer una organització del parvulari que propiciés la interrelació de totes les edats i grups de classe. Aquesta organització puntual (una tarda a la setmana, durant tot el curs), la vam estructurar en forma de tallers que es movien i indagaven en el camp dels sentits. Cada taller era el referent d'un sentit, però interactuava amb altres: gust (sucs), tacte, aigua, bufar, sal, cuina, audició i visual.

Un cop estudiats els espais i els mestres de què disposava l'escola els dijous a la tarda, en va resultar un total de vuit tallers, amb 13-14 alumnes per taller, de 3 a 6 anys, treballant una mateixa activitat. Cada grup va passar tres vegades per cada taller realitzant una activitat diferent en cada sessió. Paral·lelament a aquestes sessions, i diàriament a l'hora del pati del matí, es feia un grup de 5-6 alumnes que tenien cura del jardí del pati de parvulari.

AIGUA Què podem fer amb l'aigua?, surar i enfonsar-se, canviem el gust de l'aigua i el color i en veiem les propietats. Experimentem omplint i buidant amb diferents recipients.

AUDICIÓ Escoltem i endevinem diferents sons familiars amb auriculars i sense. Ens gravem la pròpia veu, sons fets amb el cos... Fem audició i jocs de discriminació de diferents instruments.

CUINA Fem una macedònia, una truita a la francesa i una pizza. En acabat ens ho mengem tot.

BUFAR Experimentem bufant amb la boca o el nas, apaguem espelmes, fem xiulets, dibuixem bufant pintura, fem bombolles, inflem globus...

SAL Pintem sal amb guixos de colors i n'omplim un pot de vidre, fem pasta de sal i la tenyim, fem figures i les coem.

SUCS GUST Fem batuts de préssec, de plàtan, de maduixa... segons la fruita del temps. També suc de diferents fruites de temporada. Els tastem i ens agraden o no.

TACTE Reconeixem formes i objectes. Toquem i associem diferents textures. Fem la nostra mà amb guix.

VISUAL Obrim i tanquem els ulls, percebem la claror i la foscor. Mirem a través de diversos materials: transparents, translúcids i opacs i també amb estris diferents: ulleres, paper, tubs...

Arrenquem herba, cavem, plantem romaní, pensaments i geranis i els reguem. També avivem un esqueix de picardia per dur a casa.

Va ser una experiència molt agradable per part dels nens i les nenes, que esperaven els dijous amb il·lusió, i satisfactòria també per part nostra. En aquesta plana, en teniu un petit àlbum d'imatges. A conseqüència d'aquests bons resultats, hem decidit continuar els tallers aquest curs 97-98, però canviant-ne els temes, que són sobre activitats artístiques, jocs tradicionals i joguines.

MESTRES D'EDUCACIÓ INFANTIL
Col·legi Públic, Ceip Dr Carulla

ELS AMICS DEL

Hem parlat amb el senyor Josep M. Iglesias, fundador de l'associació amics del Sagrat Cor, una entitat que és força jove dins del panorama arbucienc, però que mica en mica va instal·lant-se dins el teixit social de la vila.

L'associació va formar-se, perquè en Josep M. que ha estat sempre devot del Sagrat Cor, no volia que el turó d'Arbúcies, que porta aquest nom perquè hi ha una imatge, estigués en l'estat deplorable que tenia: abandonament, abocador incontrolat, lloc malmés i víctima del poc civisme.

Actualment aquest espai que té una extensió de 4 hectàrees, és parc municipal.

Per això, el febrer de 1995 es constitueix aquesta associació, que en principi havia de portar per nom: AMICS DEL TURÓ DEL SAGRAT COR, però per aquelles coses del follets desapareix la paraula turó i queda el nom més curt. En Josep M. ens explica que potser el nom inicial hauria donat una idea més exacta del que pretenia l'entitat.

La junta d'aquesta associació està formada pel propi Josep M. Iglesias i

Dalmau, que actua com a president i relacions públiques, en Josep Dalmau i Serrahima que fa de vicepresident i tresorer, Maria Riumalló i Masferrer que té el càrrec de secretària i Antònia Torres i Puig, que és la vocal i encarregada de la secció social.

L'associació està dividida en quatre seccions: la cultural, la recreativa, la social i la religiosa, i en algunes hi ha col·laboradors com ara en

Ramon Guàrdia i Fort i Lúcia Bosch i Salvatella, que ajuden en les activitats de la secció religiosa i Joan Julià i Cantal, Dolors Amargant Xamani, Pere Guerra Gutarra, David Guerra Amargant i Lola Mitjà Llistosella, que col·laboren en les activitats culturals mentre que Josep Bayés Pol, Rosa Casals Iglesias, Consol Pelegrí Cortada, Martí Coll Puig, Maria Clopés Albó i Emília Talleda Pagès, ho fan en les recreatives.

També hi ha una sèrie de persones que col·laboren de manera puntual i esporàdica, entre els quals podem esmentar: Ricard Raurell Bassols, Lluís Obiols Pujol, Jordi Icart Pujol, fent feines de manteniment, enjardinament i d'altres.

Els objectius de l'associació són: conservar la imatge del sagrat Cor d'Arbúcies i el seu entorn, celebrar la festa del Sagrat Cor, fer la neteja i manteniment, dos cops per setmana i d'acord amb l'ajuntament, de l'indret de la imatge i els seus voltants.

I entre els seus projectes hi ha el següent:

- Il·luminar la imatge.
- Fer una excursió al Tibidabo de Barcelona.

Turó del Sagrat Cor d'Arbúcies, amb la imatge i membres de la junta

Foto: J. Camps

SAGRAT COR

- Muntar una altra exposició fotogràfica retrospectiva sobre les enramades Posar bancs pel camí que va fins el Sagrat Cor perquè la gent que el faci a peu hi pugui reposar.
- Arreglar la dreuera.
- Replantar el jardí.
- Plantejar-se la possibilitat de celebrar l'Aplec del Sagrat Cor.

I hem volgut saber quines activitats ha fet fins ara, a la qual cosa ens ha respost que en l'àmbit cultural han muntat dues exposicions de fotografies antigues que han assolit molt d'èxit. La primera sobre "Els casaments a Arbúcies" i la segona sobre "La nostra infantesa". Aquestes exposicions s'han fet amb la col·laboració de La Gabella.

En l'àrea recreativa es fan excursions i trobades de germanor en diferents llocs, com ara: Vilobí d'Onyar, Sant Pere Desplà, El Vilar de Blanes. Les que tenen més assistents són les sortides de mig dia.

I pel que fa la secció social, treballa coordinada amb els serveis socials de l'ajuntament i dona ajudes puntuals a persones que tenen necessitats, això sí sempre amb material: aliments, roba, calçat però no directament amb diners. Per altra banda també es dona assessorament jurídic en general i es col·labora fent transport a persones que no tenen mitjans de

locomoció propis, i se les porta fins a Breda, per solucionar problemes dentals.

ACTIVITATS DE L'ÀREA RELIGIOSA

La secció religiosa, cada divendres del mes de juny, que és el mes dedicat al Sagrat Cor es troba a les 6 de la tarda en el temple parroquial per fer les oracions del Sagrat Cor i també es resa el rosari. Durant el mes d'octubre, tres cops per setmana, es resa el rosari.

Totes aquestes activitats acostumen a fer-se a la tarda, perquè generalment els assistents són gent gran, jubilada o pensionista que no està subjecta a un horari laboral.

De tota manera l'Associació d'amics del Sagrat Cor és una entitat oberta a tot el poble i que dona resposta a demandes que es fan a les entitats, com per exemple, presentar candidats a pubilla i hereu, per la Festa Major.

I com es poden dur a terme totes aquestes activitats, amb quins mitjans econòmics es compta? Ens explica que de moment l'associació no té socis, però sí que rep aportacions de gent protectora, que fan el seu ingrès en un compte que l'entitat té obert a l'oficina de "la Caixa" i que puntualment disposa de l'estat de comptes.

També es fa loteria per Nadal per tenir un mínim de fons per tirar endavant les activitats, tot i que les sortides i celebracions s'han de finançar amb l'aportació dels assistents.

Des d'aquestes pàgines el representant d'aquesta associació voldria demanar a tothom que hi hagi més

civisme i respecte per al mobiliari urbà, no tan sols d'aquella zona que ells tant estimen i en tenen cura sinó en general de tot el poble.

Ben segur que aquesta crida trobarà ressò entre els arbuciençs.

CARME TORELLÓ

Trobada amb motiu de la festa del Sagrat Cor

Foto cedida per Josep M. Iglesias

Exposició feta a La Gabella, sobre "Els casaments a Arbúcies"

Foto J. Garriga

Doblar la colla en un dia és cosa que fa canviar tot el tarannà del nucli familiar, per més que se n'hagin volgut fer a la idea durant l'embaràs.

Sembla que no hi hagi gairebé cap parella, que hagi passat l'experiència de tenir bessonada, que la vulgui repetir. Diuen que els embarassos dobles van a tongades i que a Arbúcies se'n donen més que en altres llocs. No sé si estadísticament és cert, però pot ser que l'aigua o les bruixes hi tinguin alguna cosa a dir?

EN LLUÍS I LA MARTA ENS EXPLIQUEN LA SEVA VIVÈNCIA DURANT L'EMBARÀS I DESPRÉS DEL NAIXEMENT D'EN JOEL I L'ALEIX

Una cosa amb la qual tots els pares i mares de bessons coincideixen és que en el moment que se'ls dona la "bona" nova no saben com reaccionar. El silenci és la resposta. En Lluís i la Marta ho expliquen també. Ella l'endemà ja se n'havia fet a la idea; ell va necessitar una setmana per ser ben conscient del que els venia a sobre. Es van sentir molt animats per la família tot i

que la sorpresa inicial també els va sobtar.

Després va venir com resoldre les dificultats que si l'embaràs és de més risc, que si podien néixer abans d'hora, que si l'espai de la vivenda, que si els costos, que si la feina... Recorden que van parlar amb totes les famílies amb bessonades d'Arbúcies i cadascuna els donava els seus consells. Quan trobaven una parella

que en portava, encara que fossin desconeguts, iniciaven conversa per obtenir-ne més informació. "El pare que es prepari", li deien: Quan en una família neix un nadó la feina més grossa se l'emporta la mare, però quan són dos i la mare no dona l'abast, el pare no se'n pot escapolir, i així ha estat.

El dia 6 de desembre van néixer vuitmesons i amb poc

pes, però només l'Aleix amb 2 quilos i 80 grams va haver d'estar pocs dies a la incubadora. En Joel amb 2 quilos 440 grams no la va necessitar.

L'estada a l'hospital, fins que mare i fills van tenir l'alta, va ser de dotze dies. La Marta està contenta perquè no ha passat la famosa "depre", sinó que sempre ha pogut estar pels nens. Té l'ajuda, això sí, de les dues àvies: una al matí i l'altra a la tarda. De totes maneres l'estona pitjor de passar és la nit.

Diuen que l'estada a l'hospital Josep Trueta, va ser com fer un curset de preparació. Del tracte i del servei que van rebre només en tenen que paraules d'elogi.

Han quedat parats també, de la quantitat de gent que ha arribat a passar per casa seva per veure els dos nens. Ells s'esperaven la visita d'amics més propers i familiars, però els dos primers mesos, van ser de bojos. "Estàvem col.lapsats i els nens xarbotats. Sort que la cosa es va anar posant".

LA TERESA I EN CARLES, JA PORTEN SET MESOS DE TRAUCA PER TIRAR ENDAVANT EN MARC I LA SANDRA

La Teresa i en Carles són pares d'una altra bessonada, en Marc i la Sandra, que van venir al món el 4 d'agost passat. La Teresa diu que ella no recorda gairebé res dels dos mesos primers, és com si hagués estat en un núvol. Ho sap perquè els familiars li ho comenten: "Te'n recordes de...?" "i ella ha de dir que no, que no se'n recorda. Ja els ho deia tothom: "després dels dos mesos fan un canvi". I sort que el van fer! Ella va aguantar tots nou mesos d'embaràs i els menuts van néixer amb bon pes,

però això de trobar-se, de cop i volta, i després d'una cessària, amb un nen i una nena nounats, que reclamaven atenció constant, no li deixava temps de pensar què volia fer: havia d'estar sempre per ells. La feina l'empenyia a ella enlloc d'empènyer ella la feina. Era un continu de biberons, bolquers i mamades, gronxar, rentar... Ara ja tenen sis mesos i mig, i comencen a respirar. Tant en Carles com la Teresa estan contents. Al primer moment van tenir el suport de les dues àvies, però

avui només necessiten ajuda a l'hora de les menjades i la mare d'ella la hi va a ajudar. La Sandra menja més que en Marc, però el nen fa el pes que li toca. Són ben diferents de fesomia i de caràcter. Tot i que miren de no fer comparacions, fan les mateixes que es donen entre germans no bessons. Pensen com la Marta i en Lluís, que la pitjor part del dia és precisament la nit. La nena ja la fa seguida i l'han poguda deixar en una altra habitació, però el nen encara el tenen a la seva. Des que els tenen només han pogut fer

tres nits senceres "les tenen comptades!". Comencen a rumiar la necessitat d'estar més temps amb ells i no haver-los de deixar a mans de ningú fora de la família -això els passa a totes dues parelles-. Com que la mare treballa, només podia estar-hi els primers quatre mesos, però ha demanat una excedència per allargar el temps i deixar-los més agambats. Des d'aquestes planes els volem desitjar, a tots vuit, molta sort i alegria.

NÚRIA TORT.

UN PREMI PER A UN VOLUNTARI

El passat dia 28 de desembre, el nostre soci Pere Ball-llosera i Dalemus va rebre per part del **Club Internacional del Libro de Madrid**, un premi en metàl·lic per la seva tasca de voluntari i el treball dedicat en el món de les persones discapacitades.

La destinació d'aquest premi anirà a l'Associació Monteny-Guilleries que és qui el va presentar a l'esmentada convocatòria.

Moment que recull l'entrega del premi a la junta de l'associació

Foto: Edmon Ribarallada

Si en el primer article sobre els locals de diversió nocturna a Arbúcies parlàvem del SIPAYO, ara hem cregut oportú dedicar aquest reportatge al BARROCK, un pub que amb dos anys i mig de vida s'ha convertit en un referent dins de la marxa nocturna dels joves arbuciençs.

- Quan vam començar, hi havia dies que pensàvem que no ens en sortiríem, però tots dos hi havíem posat molta il·lusió. De fet, quan ens hi vam embarcar no pensàvem en els beneficis que en podríem treure, sinó que ho feiem perquè ja era una cosa que realment ens agradava -.

D'aquesta manera, en Rafel Faixedas i en Carles Vilà expliquen els inicis al capdavant del Barrock. Dos anys i mig després de la seva obertura, tots dos asseguren que aquest pub, -com a ells els agrada anomenar-, els ha donat la possibilitat de conèixer a moltes persones.

I és que, la clientela del Barrock és molt heterogènia. Hi podem trobar persones des dels setze fins als cinquanta anys. Tot i així, generalment els clients del divendres són més joves que els del dissabte, cosa que també es reflecteix amb les begudes que consumeixen. Els mateixos bàrmans han batejat els clients del divendres amb el sobrenom de la gent de la cervesa i els del dissabte amb el sobrenom de la gent del cubata.

Però l'edat i la beguda no són les úniques diferències. -L'ambient del divendres és més tranquil. Les colles es reuneixen per parlar i prendre unes

copes, mentre que el dissabte la gent té més ganes de festa, de ballar i passar-s'ho bé -.

Respecte el local, -afirmen-, que no se'ls ha quedat petit. Tots dos assenyalen que la -gent els agrada anar a llocs que estiguin plens, i quan més plens millor. Si ampliéssim el local segurament no ens beneficiaria. El que si que estaria bé és que els locals nocturns estiguessin fora del nucli urbà, perquè d'aquesta manera no es molestaria al veïnat. I a més, estaria bé que hi haguessin diversos pubs perquè aleshores vindria gent de tota la comarca -.

Festa del Xupito. En Cesc, en Rafel, en Carles i en Quico (d'esquerra a dreta i de dalt a baix) davant de mil xupitos

BARROCK

arbúcies

Però tornant a la realitat del Barrock, els seus bàrmans són dos apassionats de la música en directe. A ells sempre els ha agradat prendre unes copes amb els amics mentre observen com toquen els músics. No és d'estranyar, doncs, que s'hi celebrin periòdicament concerts: Blues, Beatles, música dels anys setanta,... Però, a més dels concerts, també han organitzat festes com la Festa del Xupito, la Festa Caribenya o la Festa de l'Aigua.

De fet, les festes no acaben aquí. Ara ja estan preparant la Festa del Cutty Shark, la Festa de la Cervesa i la Festa JB. A més també ens han confessat que els agradaria fer la Festa de l'Espuma, encara que la veuen com utòpica per les petites dimensions que té el local. I és que sense anar massa lluny, encara recorden la festa de l'aigua que van fer per la Revetlla de Sant Joan. Aquell dia van instal·lar una piscina petita al Barrock i en pocs moments el local va quedar inundat. La festa va acabar més aviat del que estava previst.

En Carles i en Rafel asseguren que quan organitzen festes es produeix paral·lelament una moguda juvenil. - Hem observat que quan organitzem una festa, les diferents colles de jovent que usualment venen al Barrock es reuneixen per fer sopars. I això fa que la festa comenci més d'hora del que és habitual". I és que, generalment, els bàrmans han constatat que el jovent acostuma a sortir cada vegada més tard. "Hi ha dies que fins a la una de la nit no es comença a omplir el local.

I si l'horari dels joves podria sorprendre als avis de la vila, hi ha altres elements que també sorprenen. Són els anomenats *xupitos* arbuciençs. Les Enramades, per exemple, són un combinat de cava i Kiwi, i el nom d'una colla de jovent d'Arbúcies, els Garocks, ha donat lloc a un *xupito* de cava i tequila.

Però si aquests combinats poden ser més o menys freqüents, a vegades també n'han servit de molt rars. En Rafel explica que un dia un jove li va dir: -Posa'm el que vulguis"! I ell li va preguntar què volia exactament. El jove li va respondre: "És igual,

barreja'm quatre o cinc coses diferents". El curiós del cas, -diu en Rafel-, és que al final s'ho va veure!.

I és que el món, mirat des de darrera la barra d'un pub, pot prendre a vegades dimensions sorprenents.

NÚRIA CASANOVA
PERE GARRIGA

Un dissabte qualsevol al pub Barrock

ELS EUROESCÈPTICS NO

En aquests últims sis-cents dies que falten per arribar a l'any 2000 no podrem escapar-nos de ser testimonis i protagonistes de nous grans projectes que ens vendran com a decisius per a la humanitat. Projectes que molts dels nostres avantpassats no haurien imaginat mai i que ja eren pensats i debatuts per polítics, científics, filòsofs, escriptors o, fins i tot, dibuixants de còmic que els eren contemporanis. El projecte d'unificació europea n'és un exemple més. Arrel de la globalització de l'economia, o el que és el mateix, l'empetiment de la Terra per part de les grans empreses dominants dels recursos, els grans blocs només tenen sentit dins unes estratègies coincidents pel control del mercat. Aquestes es mouen entre el discurs d'una més gran centralització en certes àrees (per exemple, la política d'una moneda única) i la resistència dels Estats membres en el respecte a les seves cultures i les seves tradicions.

En aquest dossier voldria llençar algunes gerres d'aigua freda a l'eurooptimisme on ens trobem tots instal·lats, al nostre país i al nostre poble.

QUINZE SÓN QUINZE

La necessitat d'organitzar-se a nivell europeu s'imposa com una realitat després de la destrucció causada a Europa per la II Guerra Mundial. Després del 1945 res semblava tornar a ser igual al 1939: Europa havia perdut hegemonia mundial, la seva riquesa industrial i per tant cultural.

El 1946 Winston Churchill proposava crear els Estats Units d'Europa. Tres anys

més tard, pel maig de 1948, el Congrés celebrat

a l'Haia posava els fonaments del Consell d'Europa, la primera organització de cooperació creada pels

europeus per tal de defensar en comú uns valors: la llibertat, la democràcia i l'Estat de dret. Els dubtes, malgrat la creació de l'esmentada organització europea, encara subsisteixen: havien de crear una organit-

zació econòmica?, social?, cultural?, militar?, política? Una Europa de cooperació o supranacional?

Després dels resultats del pla Marshall americà per reconstruir Europa (l'OECE, l'OCDE i la unió militar de l'Europa Occidental), el 1951 Robert Schumann, ministre francès, proposa la unió de l'eix de producció de l'acer i del carbó, originari de les dues anteriors guerres entre França i Alemanya. El pla era aconseguir una pau de llarga durada que s'anomenà la Comunitat Europea del Carbó i de l'Acer (CECA) constituïda per sis països.

Encara varen haver de passar uns anys perquè els acords s'ampliessin. A Roma, el 1957, se signen la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica (CEE) i la Comunitat Econòmica Europea (CEE).

Els sis primers països signataris van ser França, Alemanya, Itàlia, Bèlgica, Holanda i Luxemburg. A aquest s'hi afegiren el Regne Unit, Dinamarca i Irlanda el 1973. Grècia el 1981. Portugal i l'Estat Espanyol més endavant. Àustria, Finlàndia i Suècia són els últims, i fan els quinze, incorporats a la ja anomenada Comunitat Europea (CE).

Actualment els Estats semblen estar disposats a renunciar a una part de la seva sobirania (sobirania compartida?) tot afavorint una institució supranacional, la Unió Europea (UE).

Castell Burg Rheims. Alemanya

Torre Eiffel

Fotos: Josep Camps

LA MONEDA ÚNICA

El 1970 Pierre Werner, eurodiputat luxemburguès, va fer el primer informe sobre la divisa única. La moneda és el reflex de la salut econòmica d'un país. Si l'economia va bé, la seva moneda és forta; si va malament, la seva moneda és dèbil.

Fins ara, a la Unió Europea cada país té la seva moneda pròpia, el valor de la qual està en funció del grau de desenvolupament de la seva economia. El valor d'aquestes monedes de cada país canviava constantment creant unes inestabilitats que dificultaven el comerç. El preu dels productes canvia segons la moneda del país que ven i del país que compra.

L'obsessió per consolidar un sistema monetari europeu és el pas previ per l'estabilitat monetària i la creació d'un mercat interior. En definitiva es concreta en una unió econòmica i monetària total. Tant si de primer es deia ecu o després euro^(*), es fa imprescindible que hi hagi un organisme on tots els Bancs Centrals dels paï-

sos dipositin part dels seus efectius a un Banc Central Europeu (BCE). I perquè tot segueixi l'esperit comunitari, aquest s'ubicarà a Alemanya i el governarà un francès?

Segons acordaren el 7 de febrer de 1992, a Maastricht, els quinze països calia que es presentarien a un examen d'unes determinades matèries econòmiques. Durant uns anys s'han pogut preparar i decidir presentar-s'hi. Dinamarca i el Regne Unit ja van dir que a la primera convocatòria no hi anaven. El passat 25 de març ja sabien que onze països l'aprovarien i el 2 de maig donen les notes d'aprovat i suspesos. Amb més o menys deures fets les diferències a les economies d'aquests països encara hi són i amb aquestes hauran de conviure amb una moneda única i una mateixa política monetària a partir de l'1 de gener de 1999. I aquest camí és de no retorn. Al carrer això arribarà una mica més tard.

^(*) segons l'IEC en català fonèticament és [ɛuru].

LA FEINA I EL DIA A DIA

Els efectes que això pot produir han estat poc debats. A nivell dels estudiosos, 155 professors d'economia alemanys que s'expressaren en un manifest el passat mes de febrer, afirmaven que era necessari endarrerir uns quants anys la posada en marxa de la moneda única "perquè encara no s'haurà aconseguit una convergència durable en política financera i s'hauran aguditzat els problemes estructurals". Els polítics una vegada més han prioritzat aprovar l'examen costi el que costi sense aprofitar per millorar en l'aprenentatge que suposa la preparació.

Des de 1991, el problemes estructurals d'Europa han empitjorat. On és l'Europa social? L'atur no ha disminuït prou i no hi ha suficient preparació per la forta competència d'una unió monetària. Quan veurem els acords entre forces polítiques, de les anomenades progressistes, o acords sindicals per fer actuacions transfrontereres? L'Estat espanyol encapçala el trist rècord de percentatge d'aturats de la UE. La política sobre l'ocupació no deixa de parlar de flexibilitat laboral i s'ajornen debats com la reducció de la jornada laboral a les 35 hores que es planteja a França. Algun sindicat en aquesta línia i, potser encertadament, ha proposat que un pacte per l'ocupació hauria de tipificar les hores extres com a delicte social. Mentrestant el govern voldria que els aturats fessin de "funcionaris de consciència".

No prou conscients som que els pressupostos de les nostres institucions públiques han estat cenyits amb cinturons que els han conduït a una fase semi-anurèxica en la despesa pública.

Mentrestant els sous poden tendir a igualar-se en un mercat únic. Aquest és l'anhel d'un treballador de Perpinyà que voldria tenir els mateixos ingressos d'un treballador de Girona, de la mateixa manera que un jornaler extremeny anhela el sou d'un peó català. La multinacional Volkswagen prefereix produir a Martorell que a la casa mare alemanya, les màquines són les mateixes i els enginyers de producció cobren menys.

Els preus no tenen perquè igualar-se. La moneda nova portarà nous mal de caps perquè no tothom ha comptat amb cèntims abans. En tot cas agilitzarem el càlcul mental. A la plaça o al comprar a pes els decimals seran la nostra devoció. Als bars, restaurants i altres serveis funcionaran les unitats. Les desenes i les centenes per la roba i els viatges curts. I els milers per als sous?

El 2002 caducaran 1.500 milions de bitllets i 16.500 milions de monedes que hauran de ser retirats per entitats bancàries d'una forma gratuïta i hauran de ser substituïdes per les noves peces i bitllets d'euros. Malgrat això no desapareixeran aquells símbols que ens han fet més "nostrats".

Atomium

Foto: Josep Camps

Foto: Tomàs Moré

Foto: Tomàs Moré

LA SUBSIDIARIEDAT DE LA UE

El debat que encara resta ajornat és aquell que parla de l'Europa política. Quin és el límit de les competències que té la Comissió Europea? Els comissaris, a diferència dels eurodiputats, són persones no escollides per eleccions democràtiques i tenen iniciativa per damunt dels interessos dels Estats membre.

La temença generalitzada és que la unitat europea comporti una nova centralització de poder en aquest cas cap a Brusel·les. Aquesta temença és compartida alhora pels Estats membre com per les realitats nacionals que els formen. El Tractat de Maastricht resol que la intervenció de la Unió Europea només tindrà lloc en els àmbits en què pugui ser considerada més eficaç que la de les administracions dels Estats membres realitza separatament.

La veritat és que el poder polític d'aquests estats ve condicionat per grans dirigents econòmics. Els processos de concentració, fusions i privatitzacions respon a la necessitat que el projecte econòmic de la UE no tingui frens d'origen polític. Dit d'una altra manera, els estats membres ja fa temps que han vist que el tema econòmic no és sota el seu control sinó que ha canviat de mans. Els diversos governs són els "facilitadors d'acords" entre les patronals i els sindicats. És aquesta l'Europa social que volem?

Les nacions sense estat com Còrsega, Escòcia, Flandes, Bretanya, Irlanda del Nord, Gal·les, País Basc, Galícia o Catalunya que reivindiquen més autonomia dins els seus estats poden aconseguir-la amb administracions centralitzades que han de cedir força a la UE? El principi de subsidiarietat és fins i tot més vàlid. Segons tesis d'alguns intel·lectuals especialitzats en els nacionalismes de finals de segle, la identificació d'un poble a un territori d'una manera prou homogènia fa possible l'entrada a un mercat globalitzat d'una manera més eficient ja que no necessita esmerçar tants recursos precisament en homogeneïtzar el fet identitari o cultural propi.

A finals de segle és difícil d'imaginar una Europa triomfal que s'inspira en la llibertat, la democràcia i l'estat de dret, i que no reconegui els drets d'autodeterminació de part dels seus pobles. O és que estem avançant en uns Estats Units Europeus on cal construir nous valors, la ciutadania europea, que nega la diversitat cultural, lingüística, de tradicions, ...

Lluny estem d'una ciutadania europea si no és capaç de respondre al conflicte de Kosovo, de defensar un referèndum al Sàhara o d'obrir portes a la immigració de la UE (kurds, argelins, ...).

Hi ha grans punts de trobada en la construcció d'Europa. L'Europa econòmica n'és un i ja sembla una realitat per 11 països, però està per veure la se-

va sostenibilitat (quant de temps anirem junts?). De tota manera en aquestes i altres ocasions passen pel coneixement de les nostres diferents realitats. Dificilment construirem el vell somni europeu si no es compta amb les persones, optimistes i escèptics, que han de formar-hi part. Un mal resultat tindrà el projecte si d'entrada es silencien les opinions d'uns respecte els altres.

EL SÀHARA

RESSENYA HISTÒRICA

El poble sahrauí porta 22 anys a l'exili vivint en campaments de refugiats al desert argelès, prop de Tinduf. L'any 1975 el govern espanyol va abandonar el territori del Sàhara Occidental a mans dels governs marroquí i maurità. Una gran part del poble sahrauí es va veure obligat a fugir del seu territori i a establir-se a la Hamada argelina, un desert pedregós on les condicions de vida són molt difícils.

Malgrat això, mentre una part del poble lluitava en una guerra oberta contra l'exèrcit marroquí, una altra part s'encarregava d'organitzar i estructurar la vida als campaments i d'aquesta manera pal·liar, en la mida del possible, les dures condicions existents. La distribució d'aliments, el treball agrícola i artesanal, l'educació i la sanitat, es converteixen en els eixos de treball que permeten el manteniment de la identitat del poble sahrauí al llarg d'aquests anys d'exili. Tot això emmarcat en una estructura d'estat sobirà amb govern, parlament, regions (wilayas), pobles (dairas) i barris.

EL REFERÈNDUM D'AUTODETERMINACIÓ

El 1991 es decretà l'alto el foc entre les dues parts, sota auspicis de l'ONU i es negocien les bases per a la

celebració d'un referèndum d'autodeterminació. S'acorda com a punt fonamental, que per a la

determinació del cos electoral del referèndum d'autodeterminació es partiria del cens elaborat

pel govern espanyol de 1975. Després de diversos anys en els quals els avenços van ser mínims, degut als continus entrebancs que el govern marroquí va posar en l'elaboració del cens, bàsicament per la seva intenció d'introduir en aquest desenes de milers de súbdits marroquins atorgant-los d'aquesta manera el dret de vot i per les contínues intimidacions dirigides tant als sahrauís com al personal de MINURSO, fet que posava de manifest l'organització nordamericana Human Rigut Watch en el seu informe sobre la situació del procés d'identificació en el Sàhara Occidental, el procés va arribar a un punt mort i la possibilitat de tornar a la guerra es va fer palesa.

Foto: ACAPS

L'entrada en escena d'una manera oberta dels EUA el 1997 obre un camí d'esperança per resoldre el llarg i dolorós conflicte del Sàhara Occidental. L'acord al qual han arribat els governs de la República Arab Sahrauí Democràtica i el Regne de Marroc, gràcies a la mediació del nordamericà James Baker, té com a primer objectiu la celebració d'un referèndum lliure i democràtic, mitjançant el qual el poble sahrauí tindrà l'oportunitat de decidir el seu futur.

EL 1998 UN ANY CLAU PER AL POBLE SAHRAUÍ

Aquest any les necessitats del poble sahrauí estan molt condicionades per la celebració del referèndum. Per una banda, és necessari que el referèndum i el procés previ d'identificació i confecció del cos electoral definitiu, es porti a terme en condicions de seguretat, llibertat i transparència, que es respectin els acords i que les Nacions Unides vetllin perquè sigui així.

Tots els col·lectius, entitats, associacions i persones que des de fa anys estan acompanyant i donant suport a la lluita per la pau, la llibertat i la independència al Poble Sahrauí consideren que ara més que mai, no es pot deixar passar aquesta oportunitat per assolir d'una manera definitiva allò que es considera just: la recuperació pel poble sahrauí dels seus territoris del Sàhara Occidental, i el dret a viure en pau i a regir el seu destí d'una manera lliure i amb total independència.

Però amb això no n'hi ha prou, un procés electoral d'aquestes característiques perquè sigui just ha d'assegurar que les diferents opcions disposen de mitjans per afrontar la campanya, és a dir, que el resultat de la votació no estigui condicionat per la diferència abismal de recursos que es donen en aquests moments. El Marroc disposa de recursos il·limitats per a afrontar la campanya electoral: econòmics, materials, mitjans de comunicació, presència i control administratiu i policial de territori... El poble sahrauí depèn de l'ajuda solidària que li pugui arribar de les institucions... i pobles que com el nostre han demostrat en diverses ocasions el desig de treballar per trobar una sortida justa i definitiva al conflicte del Sàhara Occidental.

LA PLATAFORMA INSTITUCIONAL DE SUPORT AL REFERÈNDUM

En aquest sentit el passat 12 de gener al Parlament de Catalunya, a proposta del intergrup parlamentari "Pau al Sàhara" i en coordinació amb el Front Polisario i l'Associació Catalana d'Amics del Poble Saharià, les diferents institucions del nostre país: Generalitat, Parlament, Diputacions, la majoria dels Ajutaments representats per la Coordinadora d'Ajuntaments, la Federació de Municipis i l'Associació de Municipis i els representants de tots els partits polítics amb representació parlamentària, van signar un document en el que es comprometien a posar els mitjans necessaris per

garantir la transparència, llibertat i seguretat del procés lectoral, quedava constituïda la Plataforma Institucional de Suport al Referèndum. Aquest ha estat un fet important pel que suposa que tot l'arc polític del país i les mateixes institucions hagin estat capaces de consensuar una posició i com a conseqüència d'aquest compromís destinar uns mitjans econòmics per a fer front a les necessitats materials del poble sahrauí per tal de poder afrontar el referèndum amb unes mínimes garanties.

LA PLATAFORMA CÍVICA "CATALUNYA AMB EL SAHARA"

En un nivell diferent, però amb objectius molt similars, més de 200 entitats, organitzacions, partits polítics i sindicats han constituït la Plataforma Cívica "Catalunya amb el Sàhara, Pau i Sobirania per al Poble Sahrauí". Els objectius generals són:

- Donar suport al referèndum en unes condicions de netedat, llibertat, democràcia i sense coaccions de cap mena (conjuntament amb la Plataforma Institucional).

- Cooperar en la campanya que el Front Polisario i el Poble Sahrauí ha d'afrontar per a cobrir les necessitats d'aquesta etapa decisiva cap al referèndum.

- Actuar com a element de pressió davant les organitzacions polítiques i les institucions per aconseguir la seva implicació i compromís.

- Difondre al nostre àmbit geogràfic la situació del Poble Sahrauí i els moments concrets del procés previ al Referèndum d'Autodeterminació.

- Aconseguir una plataforma àmplia, unitària i plural, en la qual tinguin cabuda totes aquelles persones, associacions, organitzacions, entitats, partits polítics i sindicats que ho desitgin, facilitant la seva integració signant el compromís d'adhesió a la Plataforma de suport al Poble Sahrauí "CATALUNYA AMB EL SÀHARA" i treballant al costat del poble sahrauí en l'assoliment de la pau i de la plena sobirania del seu territori.

UN ANY DECISIU

És un any decisiu per a les aspiracions del Poble Sahrauí. Ara més que mai es fa necessari el nostre suport, el 7 de desembre és la data clau, aquell dia es decidirà en les urnes el futur d'un poble que es veu obligat a fugir del seu territori per a conservar la vida. Un poble que al llarg d'aquests 22 anys ha conservat la seva identitat lluitant dia a dia amb l'esperança de retornar al seu país i viure en pau.

La feina feta fins ara ha estat important: colònies, caravanes, projectes, agermanaments..., però no hem d'oblidar que tot això tenia un objectiu final que no era altre que contribuir a la lluita dels sahrauís per a arribar a una solució justa i definitiva del conflicte.

És el moment doncs, de donar l'última empenta. Arbúcies ha demostrat en els darrers anys la seva implicació i voluntat de contribuir en aquesta lluita, ho han fet les seves institucions, entitats, empreses..., també les persones i això ha estat fonamental. En aquest nou període que tenim al davant, el compromís personal ens ha de portar a implicar-nos encara més i a implicar les diferents entitats, institucions, col·lectius... de les quals molts de nosaltres formen part.

ACAPS
Arbúcies

EL NOSTRE POBRE MÓN MALTRACTAT

Vaig tenir a les mans l'informe d'un economista nordamericà que deia, més o menys, les paraules següents: Àfrica és prescindible. Entre la SIDA i les guerres ja es cuidaran d'aclarir la qüestió. Després... ja veurem! Vaig quedar esborronat. No m'imaginava que fora possible aital cinisme. Però per desgràcia, la realitat supera la ficció. M'imagino el plantejament que fa el neoliberalisme que ens ha caigut al damunt (i mai tan ben dir): Si volem continuar disfrutant dels privilegis que tenim, cal eliminar una part de la humanitat. L'extrem orient és, ara per ara, la mà d'obra barata; l'hem de potenciar. Àfrica i part d'Amèrica Llatina no ens serveixen. Per tant hem de procurar que es vagin degradant: explotació massiva, guerres, governs repressius i corruptes, sectes que rentin el cervell, malalties, etc. I el pla es va executant, lentament però inexorable, de manera maquiavèlica. Mirem el que està passant a l'Àfrica Central. No té nom, ens hauria de caure la cara de vergonya. I encara tenen la barra de dir que destinen un tant per cent per al Tercer Món, un tant per cent que sovint se'n va en armes. I el Banc Mundial vigilant tota l'operació.

He fet recentment, un viatge a Amèrica Central:

Nicaragua, Guatemala, El Salvador i Chiapas (Mèxic). Allà vius directament, com en una gran pantalla panoràmica, totes aquestes realitats. I t'adones del cinisme i la inconsciència de l'anomenat primer món, que és el nostre. I veus que estem fabricant una bomba que, qualsevol dia, ens pot esclatar a les mans, com li va passar a un pobre treballador a la frontera d'El Salvador: estava manipulant un petard de dinamita i li va esclatar a les mans. Va quedar sense mans.

Però per sort, no tot és horror. Hi ha el poble senzill i sofert, però un poble conscient, almenys en part. Un poble capaç d'alçar-se en armes, com és el cas de la guerrilla de Chiapas, o de Nicaragua, o d'El Salvador...

Text extret de "El nostre pobre món maltractat" de Joaquim Pla (vicari d'Arbúcies l'any 1964)

Esports

L'ESPORT ESCOLAR

L'esport escolar cada vegada va tenint més adeptes, i a més els nostres escolars van aconseguint, a poc a poc, llocs més destacats.

Cada any el Consell Comarcal de la Selva organitza unes jornades esportives, a nivell escolar, que es desenvolupen tots els diumenges, a partir del mes d'octubre algunes, i més

tard d'altres, que tenen lloc en diferents poblacions de la comarca.

Entre les diferents modalitats que es practiquen trobem les

següents: cross, atletisme, bàsquet, patinatge...

Aquesta última s'organitza de febrer a maig i el Club Patí Arbúcies també hi participa en la modalitat de lliure, igual com fan tots els altres clubs, ja que en aquest esport solament s'hi presenta una escola que és la Immaculada de Lloret de Mar.

En les modalitats de cross i atletisme és on hi ha més escolars destacats. Engunay les proves s'han celebrat, per aquest ordre, a les poblacions de Santa Coloma de Farners, Vidreres, Anglès, Sant Hilari Sacalm i Caldes de Malavella. Les finals territorials es van fer a Palamós el dia 1 de febrer.

En els diferents cross poden anar-hi tots els participants que vulguin, però per poder accedir a les finals territorials cal participar, com a mínim en tres cross. De les finals territorials surten els setze primers classificats de cada categoria, que són els que després aniran al Campionat de Catalunya, que aquest any se celebrà a Mollerussa, el dia 22 de febrer. Els més petits no poden anar a aquestes finals encara que quedin classificats, ja que la selecció es fa a partir de la categoria d'aleví, infantil, cadet i junior.

Durant les competicions, que es fan els diumenges, corren juntament els

federats i els escolars, però la classificació es fa separatament per clubs i escoles. Quan arriben a les finals cadascun participa ja més concretament dins del seu grup i modalitat.

Arbúcies participa en aquests jocs amb 52 esportistes, dels quals n'hi ha 12 del col.legi vedruna, 25 de col.legi Dr. Carulla i 15 de l'IES Montsoriu.

Els atletes que s'han classificat per la final són els següents: Mariona Valls, del col.legi Dr. Carulla, Estefania Redondo i Xavier Valls, del col.legi Vedruna i Roger Montsant, Josep Vila, Manuel Ruiz, Ricard Bover i Josep Archilla, de l'IES Montsoriu. De tots els participants el més destacat ha estat en Roger Montsant, que ha obtingut el 1r lloc en una de les competicions i el 2n en totes les altres en què ha participat. En les finals del Campionat de Catalunya en Roger ha quedat en 6è lloc de la seva categoria, cosa molt acceptable si tenim en compte que hi havia atletes d'arreu de Catalunya amb molt bona preparació física i que en aquests campionats hi participen cap a uns 200 escolars.

El problema a l'hora de practicar algun esport a nivell escolar és que els mitjans de què es disposa en els diferents Centres són mínims i és gràcies al servei que ofereix l'APA, que aquests joves poden

Dia de cursa de l'esport escolar
Foto: J. Pujadas

Joves atletes fent cross
Foto: J. Pujadas

FESTA DE L'ESPORT

La 5a milla urbana va ser seguida amb entusiasme per força públic.

La Festa de l'esport, que en principi es va celebrar per commemorar el 10è aniversari del Poliesportiu, s'ha convertit, actualment, en una festa emblemàtica, on totes les entitats esportives del poble hi participen, amb més o menys regularitat, però aportant tot allò que la seva entitat els permet fer perquè aquesta festa no decaigui.

Per aquest motiu, els dies 6 i 7 de març es van celebrar diferents actes esportius i lúdics, tant a nivell de carrer com en centres tancats, perquè tothom pogués gaudir-ne.

D'entre tots aquests actes voldria destacar el de la 5a Milla Urbana que es va celebrar el divendres, 6 de març, a partir de les 6 de la tarda, al carrer Camprodon d'Arbúcies.

A la cursa podien apuntar-se gent de totes

les edats, sense discriminació de sexe ni de raça. Cadascun corria en la categoria que li pertocava segons l'edat. En la categoria Aleví es corria una distància de 800 m; en Benjamí 600 m, en Pre-benjamí 400 m, en Infantil 1.200 m., en Cadet 1.600 m, i amb la mateixa distància la categoria Absoluta.

A la cursa de la Categoria Absoluta, a més dels atletes locals, hi participaven destacades figures de l'atletisme nacional. Podem destacar: Raül Aldehuela (sotscampió d'Espanya en la categoria promesa de 3.000), Ramon Cuenca (sots-campió de Catalunya de 1.500) Joan Antoni Balsera (sotscampió d'Espanya en categoria veterans de 3.000 m), força conegut a Arbúcies per la tasca que desenvolupa, des de fa alguns anys, a l'IES Montsoriu, com a professor d'Educació Física, i Laureano Salcedo (campió de Catalunya, categoria preveterà de 5.000 m).

La classificació, un cop acabada aquesta cursa, va ser la següent: 1r Raül Aldehuela, 2n Carles Díez, 3r Manu Garcia, 4t Joan Antoni Balsera, 5è Oscar Zueras, 6è Jordi Bosch, 7è Laureano Salcedo, 8è Josep Montsant, 9è Isidre Moragas...

Cal dir que els atletes arbucienços es defensaren molt bé davant d'aquestes figures nacionals de l'atletisme.

El jove atleta Roger Montsant, que també va corre en aquesta Milla Urbana, va quedar primer classificat en la seva categoria, demostrant una vegada més les seves aptituds com a bon atleta.

Tots els atletes es van veure correspostos pels aplaudiments i els ànims que constantment els donaven les persones que, molt entusiasmades, no es deixaren perdre l'espectacle.

MONTSE DURAN

entrenar dues vegades a la setmana amb els seus corresponents entrenadors: en Ramon Cortès a l'IES Montsoriu, en Xavi Hinojo al Col.legi Vedruna i en Salvador Bosch al Col.legi Dr. Carulla.

Quan un atleta arriba als Campionats de Catalunya ja no pot aspirar a res més a nivell escolar. Si vol continuar fen aquest esport ha d'inscriure's a l'Escola d'Atletisme de Lloret de Mar o bé al Club Olímpic de Vidreres i aleshores ja és obligatori estar federat.

A nivell territorial és la Secretaria General de l'Esport, amb seu a Girona, qui té cura de les diferents modalitats esportives i dels respectius clubs que dins de la província hi pugui haver.

En la modalitat d'atletisme, el Consell Comarcal de la Selva ha organitzat unes jornades d'iniciació, on es fan diferents proves, en tres o quatre dies diferents, que generalment són els dissabtes al matí, per tots aquells escolars que tot just comencen i es volen anar introduint dins d'aquesta modalitat.

Amb tot, l'esforç personal i la preparació física que cada atleta pugui tenir, seran molt importants a l'hora d'aconseguir arribar a les fites que cadascun s'hagi marcat, malgrat la deficiència de mitjans de què es disposa.

MONTSE DURAN

Milla Urbana 1998

Foto: Garriga

Cultura

LA POESIA AVUI...

Aprofitant l'avinentesa de la sortida de PERXADA pels voltants de Sant Jordi, festa del llibre i de la rosa, publiquem en aquest número els poemes guanyadors del darrer premi de poesia Amethysta convocat per l'Ajuntament d'Arbúcies en dues modalitats: infantil i adults. Pensem que són uns treballs ben elaborats i esperançadors. Des d'aquesta secció, encoratgem als seus autors –i també els altres participants- a continuar en el conreu d'aquest art minoritari del qual n'estem tan mancats avui en dia.

I aquesta és la nostra preocupació. Per què és tant minsa la participació en aquest tipus de concursos?. En l'apartat de poesia per adults només s'hi presentaren dos participants. En la modalitat infantil, enfocada com un treball escolar, se n'hi presentaren més, encara que diversos poemes eren simples variacions d'un mateix model. Quan ara fa un any, vàrem encetar la secció del "Recer poètic" a la nostra revista, sol.llicitàvem als nostres lectors que ens enviessin els seus poemes per a poder-los publicar en aquesta secció, només demanàvem un mínim de correcció gramatical. Bé, en aquest any tot just hem rebut dues col.laboracions, que agraïm moltíssim i que procurarem publicar en números successius. Perquè no s'anima més gent? Perquè hi ha tan poca afició a la poesia?

Ja sabem que en aquest temps de tecnificació i estrès, en què tothom va tan accelerat i té tanta feina, no es troben gaires estones per relaxar-se i gaudir de les arts literàries. En general es llegeix poc i encara menys llibres de poesia. Valdria la pena saber, ara per Sant Jordi, quants diners ens gastem en l'adquisició de llibres i quants d'aquests llibres seran de poemes... però, és que tampoc cal gastar diners, la biblioteca de "la Caixa" està molt ben assortida de tot tipus de llibres, antics i moderns, i

està a la disposició de tots els arbuciençs i arbucienques, només cal entrar-hi i demanar.

Abans, amb moltes limitacions –i no tants entrebancs, també cal dir-ho- la gent llegia molt més que no pas ara, i no estaven tan preparats culturalment. En conseqüència, també hi havia més persones que dedicaven part del seu lleure al conreu de la literatura, en prosa i en vers, fins ara hem anat cobrint aquest espai amb les seves obres. A nosaltres ens agradaria, a més de recordar els predecessors, completar l'oferta amb obres actuals, obres que reflectissin els sentiments, les vivències, els anhels dels arbuciençs d'avui. Segur que hi ha persones que tenen quelcom a dir, i tenen sensibilitats per a expressar-ho. Vinga, no us faci vergonya. Animeu-vos! Tots hi sortirem guanyant.

DANIEL MARTÍ

EL PREMI DE POESIA AMETISTA

El premi de poesia Ametista, segons acord del Consell de Cultura de l'Ajuntament d'Arbúcies, es convoca anualment per Sant Jordi per part del Museu Etnològic del Montseny, La Gabella. Aquest premi -que fou creat inicialment dins l'itinerari "El Montseny dels poetes", que promou el mateix museu- preten enaltir el paisatge, la història i el batec diari del Montseny i la seva gent. El guardó consisteix en una amatista de qualitat i un diploma acreditatiu.

L'emblemàtic cim de Les Agudes des de Can Pujató

EBRI DE BOIRA

Lent s'enfila el drac roig
per la nit sobre la verda galtera.
Somicant, la llança de pluja
es clava al cor de la bèstia, pam
a pam, llargament, menjant-se la
nit dels homes.

Passes amunt, fossar de pensament.
Aquell agost funest enterra el record,
però el passat és fort. Deixem el foc, l'angoixa,
l'opressió. Tornem vida a la pedra,
alcem el suor per conquerir l'aire.
Fujo del cansament.
Volo, visionari, damunt les ninetes de granit.

Somrius. Mans joves t'han gratat la panxa,
i has tomat a il·luminar el rostre, i a plorar,
i a cavalcar justícies i mirades.

Em crides. M'oblido d'aquell eixut instant,
i et pujo amunt, cap al fred, cap al cau, cap
a l'ombriu jaç del teu parany.

Et penso. Quan, caient a miques,
eres terra de follets, cau de fades,
presó de princeses i tresors ocults.
Quan esquinços de pluja feien
niu en tes torres,
quan la màgia del bru ensalm
cobria ta virginitat.

Prèterit de rimes de roser,
temps de supèrbia i de despit,
de desfilades i de pati d'armes,
va cloure poc a poc sota les sinuoses creus.

Llavors, per fi, vas enterrar totes les guerres.
Passat profund, missatge aeri.
Campanes d'aigua tocaven el silenci,
clasc constants a matines devotes de Natura.

Com un llençol de segles,
et van cobrir d'heura i roçada,
sepultant la veritat als llavis.

I ara és l'hora del viatge. Ahir,
quasi avui, la ruïna és pacte, i clau,
i justícia,
i dolça mort que torna.

I així t'oloro, perfum de violetes,
i et desitjo, pany dels meus noms,
somiure ixent del meu país,
llibre de difunts i de vius,
drecera i expressió del que sóc,
i del que sou.

Castell de Montsoriu,
passes amunt, ebri de boira,
esqueix de por i de sentit,
deixa'm flairar el teu misteri,
deixa'm ser fluid del teu futur,
maragda del retorn,
anada i vinguda eterna
dins del patri amor.

Toco la teva pell,
beso el teu missatge.
Sento dins meu l'humil i omnipresent
veu del teu essencial,
ímfim reclam.

Deixa'm, amic d'encens,
fondre'm en tu,
deixa'm, terra nua,
ser el que et belluga
i el que t'ofega:

Pont llevadís
-enllaç de cor i de paraula-
vers el silenciós clam
de nostra aimada Mare.

Arbúcies, 24 d'abril de 1997

DAVID MERINO
1r Premi Amethysta, 1997

EL JARDÍ DEL MONTSENY

Sota el jardí del Montseny
neix la flor més gran del món
la flor de l'amor i l'esperança,
Arbúcies n'és el seu nom.

La serralada veiem
i el turó ja es fa molt alt.
La floreta s'enamora
corre! Corre! Que fas tard.

La primavera s'acosta i
l'omple de molts colors,
corre! Corre! Fes-t'hi un lloc
que veuràs la meravella i
la joia del jardí més gran.

La muntanya més bonica.
Tens el Montseny al teu davant.

EMMA PUJOLRÀS I FRIGOLA (9
ANYS)
1r premi Ametista 1997, per a estudiants.

POEMA DEL MONTSENY

Cada cop quan et veig
ensumo el teu oreig
la natura t'ha colmat
de flors i serenitat.

A la primavera soleiat
per estar ben enramat.

Bones ombres a l'estiu
i frescor a prop del riu.
A la tardor molt de color
esperant el canvi d'estació.

I l'hivern ben abrigat
amb la neu al teu costat.

INGRID PRAT HIGUERAS (10 ANYS)
2n premi Ametista 1997, per a estudiants.

EL MONTSENY

Oh! El Montseny és tant bonic!
Té tanta vegetació!
Alzines, faigs, verns, pins pinyers...
Sort que no hi ha gaire contaminació.

El Montseny està envoltat
de pobles molt bonics,
formant una rotllana,
com un grup de bons amics.

La gent d'aquests pobles
tan meravellosos,
treballen en molts oficis
i són molt graciosos.

JUDIT MERCADER (10 ANYS)
3r premi Ametista 1997, per a estudiants

El Nostre Ahir

LA GUERRA C ARBUCIES (2)

En aquesta segona entrega del dossier de la guerra civil, es tracta l'esclat dels fets revolucionaris de l'any 1936. Aquest és un dels moments més apassionants de la nostra història contemporània; per la dimensió dels fets esdeinguts. Dimensió que va marcar a generacions posteriors. Efectivament ens podem atrevir a dir que l'any 1936, a banda de l'alçament feixista, representa la posada en pràctica d'un dels pocs assajos de revolució llibertària en la història de la humanitat; fet que potser també contribueix a explicar la rellevància internacional dels esdeveniments succeïts a casa nostra. En aquest número, però no tant sols tractarem el fons ideològic i social dels esdeveniments: desig de redistribució dels béns de manera més justa i equitativa, posta en funcionament d'una democràcia de base, més assembleària i d'una gestió social més autogestionària, en definitiva l'intent d'eliminació de la desigualtat social i dels mecanismes repressors, representats aleshores per la jerarquia eclesiàstica i per les classes oligàrquiques. Tanmateix no obviem la cara menys agradable d'aquests successos, l'agressió indiscriminada contra qualsevol persona que es veiés com a representant d'aquests grups opressors. Agressió del tot injustificable, que s'explica en el marc d'una repressió secular que esclata de cop. La diferència d'aquesta violència desfermada amb d'altres de posteriors, és la seva espontaneïtat, sorgida des de les classes més desfavorides. En cap moment fou una violència planificada des d'altres instàncies públiques. De fet aquestes dosis de violència són habituals en tots els esclats revolucionaris i en totes les revoltes populars. També bandegem aquelles versions que tracten els fets revolucionaris com a cosa d'una minoria d'exaltats, ja que la base sobre la que es sustentà tot el moviment era evidentment popular i majoritària.

LA INSURRECCIÓ

El 18 de juliol de 1936 les forces de l'exèrcit espanyol a l'Àfrica es sublevaren contra el Govern de la República. A la península totes les ciutats amb guarnició militar foren escenaris d'aquesta revolta. Grups armats de militants de dreta també s'havien incorporat a

les casernes i col·laboraven amb l'exèrcit. El 19 de juliol pràcticament tota la guarnició de Barcelona seguí aquesta rebelió contra el govern republicà i, en conseqüència, contra la Generalitat que només disposava de guàrdies d'assalt i dels carrabiners.

La Guàrdia Civil també es decantà per la República, i sobretot el poble. Totes les forces d'esquerra i les forces sindicalistes lluitaren al costat de les forces d'ordre públic de la Generalitat, contra els enemics de la República. El fracàs de la revolta a Barcelona signi-

ficà el triomf de les forces governamentals de tot Catalunya, que estava pendent dels esdeveniments a la capital.

Els militars confabulats fugiren o foren detinguts, i els que no ho estaven es posaren a les ordres de la

NOTA: Agrairíem que si algú considerés que en aquest dossier es dona alguna informació errònia pel que fa als fets o a les persones, es posi en contacte amb els autos o els responsables de la revista.

VILA

Generalitat. D'aquestes forces sortiren les primeres columnes que es dirigiren cap el front d'Aragó per lluitar contra els revoltats que havien vençut en altres indrets de l'estat. Començava una guerra que havia de durar tres llargs anys.

La derrota de la rebel·lió militar a Catalunya posà en marxa la revolució popular. Les masses que havien contribuït al fracàs de l'intent militar instauraren un nou ordre revolucionari. Es donà una situació de doble poder. En principi la Generalitat continuava mantenint l'ordre, però d'una manera purament formal. El poder real el detentava un Comitè Central de Milícies Antifeixistes integrat per representants de diverses forces: sindicats - Confederació Nacional de Treballadors (CNT), Federació Anarquista Ibèrica (FAI), Unió General de Treballadors (UGT) i Unió de Rabassaires-, partits obrers - Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC) i Partit Obrer d'Unificació Marxista (POUM) i partits republicans - Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) i Estat Català.

El fracàs de la rebel·lió militar a Catalunya provocà la reacció de les forces d'es-

guerra que aprofitaren el desordre i el desconcert dels primers dies per a iniciar un procés revolucionari, que va atreure l'atenció internacional. Els revolucionaris carregaren contundentment contra tot el que havia significat poder i opressió fins llavors, tant polític, com econòmic, com religiós.

Davant la impotència de la Generalitat es multiplicaven tota classe d'excessos. Grups d'incontrolats perseguïen i assassinaven els elements més significatius de la dreta conservadora i de l'Església, en una autèntica persecució religiosa. La majoria de temples i convents foren cremats o incautats. La Generalitat feia el que podia per tal de recuperar la seva autoritat i disminuir la persecució.

D'altra banda, davant la fugida de molts empresaris, es produí una ocupació de fàbriques i empreses que obligà la Generalitat a dictar un decret de col·lectivització i control per mirar de legalitzar la situació que s'havia creat i potenciar la capacitat productiva de la indústria catalana.

Els esdeveniments obligaren a totes les persones que anteriorment s'havien significat en alguna de les si-

tuacions esmentades a amagar-se o fugir a d'altres indrets.

El maig de 1937 succeïren uns fets cabdals: l'enfrontament de les forces de la Generalitat i dels comunistes contra els anarquistes i el comunisme llibertari del POUM. El resultat fou l'afebliment de la línia lliibertària de la revolució i la paulatina dependència del Govern de la Generalitat, vers l'estat central, que acabava essent controlat pels comunistes en el govern de Negrín.

La situació d'emergència, s'anà moderant a mida que passaven les setmanes i la Generalitat anava controlant la situació. No obstant això, la repressió contra els considerats facciosos continuà tot el temps de la guerra.

CRONOLOGIA

- **18 de juliol de 1936.** Insurrecció militar.
- **19 de juliol de 1936.** Constitució del *Comitè d'Arbúcies*.
- **4 de setembre de 1936.** Assesinat de Mn. Ramon Pagès.
- **21 de setembre de 1936:** Assesinat dels germans Genové, capellans.
- **25 d'octubre de 1936.** Ajuntament de Guerra, amb en Josep Pol d'Alcalde. Composició 4 regidors E.R., 4 de la C.N.T., 1 de l'Unió Rabassaire, 2 del PSUC.
- **31 de novembre de 1936.** S'acorda l'hospedatge i sosteniment d'una vintena de nois procedents del front.
- **7 de novembre de 1936.** Primeres llesves. El Grup femení d'Esquerra es fa càrrec dels nens republicans. Es constitueix la Cooperativa Obrera del Carbó Vegetal i la de Paletes.
- **28 de novembre de 1936.** Municipalització amb caràcter de monopoli del Servei de Transport de la línia Sant Hilari-Arbúcies-Breda o Hostalric. Es crea el Sindicat Únic d'Oficis Varis.
- **16 de gener de 1937.** Altercat entre en Garcia del PSUC i en Plana d'Esquerra.
- **30 de gener de 1937.** Es crea la Comissió d'Economia forestal, que té els drets a explotar els boscos.
- **20 de febrer de 1937.** Reducció del nombre de consellers. Queden separats Antoni Serrat d'Esquerra Republicana i Josep Xifre del Sindicat d'Oficis Varis de la C.N.T. L'Ajuntament queda constituït de la següent manera: 3 consellers d'E.R., 3 de la C.N.T., 2 del PSUC, 1 d'Unió de Rabassaires. Queden vacants els llocs d'Acció Catalana i del POUM. El primer mort és Salvador Ridorsa i Villacrosa. L'exclusiva dels taüts pertany a la Cooperativa de Fusters. Municipalització de la vivenda.
- **1 de maig de 1937.** Emissió de vals municipals (per manca de moneda fraccionada) per a la compra-venda d'un local.
- **3 de maig de 1937.** Fets de maig. Enfrontament entre les forces de la Generalitat i comunistes per un cantó i els anarquistes i el POUM per l'altre.
- **17 de maig de 1937.** Entren a formar part de les comissions municipals la Societat de Carboners, la de Roders, el Sindicat Agrícola, la Cooperativa de carrossers, Cooperativa de Paletes, la cooperativa de Fusters, el Casal d'Esquerra Republicana i la C.N.T.
- **17 de juliol de 1937.** Les llesves de carrossers de l'any 32 al 37, ja no són considerades imprescindibles. Hi ha 90 treballadors a la Cooperativa de carrossers, considerada com a indústria de guerra. Es considera que d'aquests 90, només 45 són imprescindibles, la resta pot anar a la guerra.

ELS COMITÈS REVOLUCIONARIS D'ARBÚCIES

El dia 18 de juliol, com hem dit, es produeix la sedició militar feixista contra el govern democràtic de la República, amb la finalitat de subvertir l'ordre legalment constituït. Aquest fet desencadenarà la revolució arreu de Catalunya i de l'estat Espanyol. El moviment revolucionari arrasarà l'ordre vigent fins ara. Els ajuntaments constituïts, arrel de la victòria electoral del Front d'Esquerres, el dia 17 de febrer, quedaran superats per la iniciativa revolucionària popular. Arreu sorgeixen Comitès revolucionaris Antifeixistes, que assumeixen el control de la

societat. No hi ha dubte que en un inici aquest comitès estan marcats per una ideologia anarquista.

Els comitès afronten les grans transformacions revolucionàries del període, endeguen les col·lectivitzacions dels sectors productius, redistribueixen de manera més equitativa els béns de consum, però alhora també organitzen la repressió contra l'església i les classes benestants i els elements dretans en general, que havien estat tradicionalment els agents opressors de les classes populars.

En el cas d'Arbúcies, sembla que el comitè es constitueix cap el migdia del dia 19 de juliol i s'instal·la a can Matamala, en l'actual carrer Camprodon. A través de diferents fonts, s'ha pogut recuperar alguns dels components d'aquest Comitè: En Ton i en Felip Serrat de cal Moro, en Josep Canudes, en Josep Plana de ca l'Oller, n'Isidre Tort, en Pere Ferrer (Peret Cisteller), en Josep Iglesias (el Peroler), en Miquel Iglesias (en Xamfaina). Depenen d'aquest també un grup de milicians, entre els quals hi havia en Ramon Bonfill (de can Txè), en Miquel Iglesias (Quel Neré),

l'Obiols (en Pau d'Osor), en Ramon Vergés... Alguns d'ells tenien funcions més executives i d'altres de caire més administratiu.

Un dels primers objectius del comitè fou el control de les mercaderies. Això es feu amb la intervenció del mercat de la Plaça per tal d'evitar abusos i amb l'establiment d'una guàrdia permanent a les entrades del poble, que vigilava que cap queviure sortís del poble sense la deguda autorització. Òbviament aquests llocs de guàrdia, també servien per control de l'entrada i sortida de persones; com és habitual en totes les situacions de guerra.

El comitè també facilità la col·lectivització dels processos de producció a través de la creació de cooperatives agràries, de consum, de transport o de diferents activitats industrials com seguitament veurem.

Aquest període de buit oficial de poder o de control espontani del poder per part de les masses socials autorganitzades, comença a cedir en favor de les institucions a partir del dia 25 d'octubre del 1936, amb la constitució de l'Ajuntament de Guerra, presidit per en Josep Pol i format per 4 regidors d'Esquerra Republicana (en Lluís Mollera i Maigems, en Josep Plana i Rodé,

La Capella de la Pietat després de ser cremada

l'Antoni Serrat i Ridorsa i el mateix Josep Pol i Pujat6), 4 de la CNT (Isidre Comas i Pag6s, Pere Borrell i Pintu, Josep Noguera i Buch i Josep Xifre i Planes), 2 del PSUC (Remigi Garcia i Gonzalo i Josep Bancells i Iglesias) i 1 de la Uni6 Rabassaire (Jaume Campmaj6 i Boix). El repartiment de les regidories, venia marcat per normativa de la Generalitat. De fet l'estat de guerra impossibilit6 la re-

alitzaci6 de noves eleccions municipals.

El restabliment dels 6rgans tradicionals de poder, no va suposar un fre en el proc6s revolucionari, per6 si una racionalitzaci6 i ponderaci6 en l'execuci6 de les mesures preses. A la llarga i sobretot fora d'Arb6cies va suposar una reducci6 notable del nivell autogesti6 popular. Dit en altres paraules, va suposar, l'afebli-

ment de les posicions anarquistes (CNT) o del comunisme llibertari (POUM), en favor de posicionaments m6s procomunistes.

No hi ha dubte que els nostres comit6s revolucionaris, tenien molts punts de contacte amb els processos d'autorganitzaci6 d'altres esclats de revoluci6 popular, com els soviets de començaments del segle XX o les comunes anarquistes de finals del s. XIX..

29 Març 1937		Pagat	
1	Portadell 1 carga de	1 Abril 1937	20
2	Corinyola 1 carga de	4 Abril 1937	1500
3	Cal Carullo 1/2 bot de vi	14 Abril 1937	60 16
4	Castell 1 bot de vi	16 Abril 1937	65 1800
5	Portadell 1 bot de vi	20 Abril 1937	70 20
6	San Noya Nadal 1 bot de vi	3 Maig 1937	80 20
7	Portadell 1 carga de	3 Maig 1937	10
8	Portadell 1 carga de	21 Maig 1937	26
9	Cal Carullo 1/2 bot de vi	1 Juny 1937	70 1800
10	San Medalid 1/2 bot de vi	1 Juny 1937	70 1800
11	San Ollis 1/2 bot de vi	1 Juny 1937	70 1800

LES COLLECTIVITZACIONS (LES COOPERATIVES)

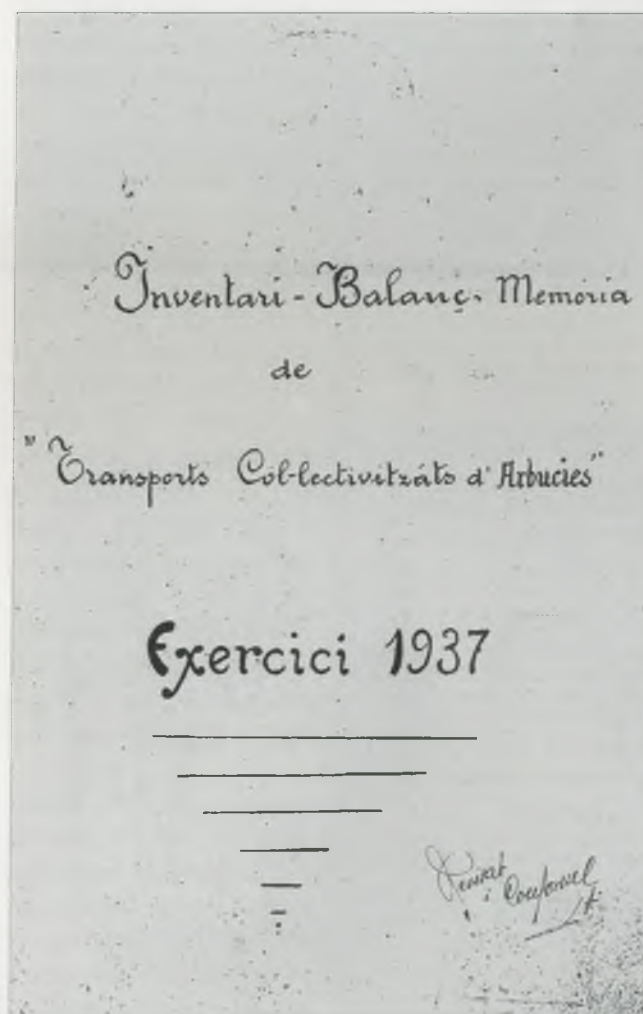
Com ja hem dit les primeres cooperatives s'impulsen immediatament i la majoria es constitueixen entre finals de 1936 i finals de 1937. Les primeres, constituïdes ja el 7 de novembre de 1936, foren la Cooperativa Obrera del Carb6 Vegetal i la dels Paletes. Altres cooperatives foren la de Fusters, la de Torners, la de Carrossers, la de Consum, el Sindicat d'Oficis Varis (del 28 de novembre de 1936, vinculat a la CNT) i el Sindicat Agrícola, del que com a mínim en tenim constància, ja el dia 2 de desembre de 1936. Esmunt a part mereix, per la seva organitzaci6, els transports col·lectivitzats d'Arb6cies.

Probablement la cooperativa de major incidència, donada la situaci6 de manca de queviures, fou la del Sindicat Agrícola, a qui tots els productors agroforestals de la vila, havien de vendre la seva producci6, que era dipositada en el Magatzem Municipal de Proveïment, junt amb d'altres productes portats de fora. La distribuci6 dels aliments emmagatzemats, anava a càrrec de la Cooperativa de Consum.

Tornant al Sindicat Agrícola, cal dir que tenia 166 socis, que pagaven una quota de 50 cts, si eren considerats petits conreadors o d'1 PTA, en els casos res-

Pagament quota Sindicat Cooperativa Agrícola

Inventari - Balanç - Mem6ria de Transports Col·lectivitzats d'Arb6cies. 1937

Acta No 1

A la vila d'Arbúcies a l'1 de Octubre de mil nou-cents trenta set sota la presidència de la Comissió Organitzadora i amb assistència de cinquanta-nue companys, el donat compte d'haver rebut un exemplar dels Estatuts degudament diligenciats pel Consell Superior de la Cooperació i un comunicat amb la "clafificació" i inscripció al Registre, tot lo qual es aprova per unanimitat.

Seguidament i d'acord amb l'article 14 de la llei de Dades de la Cooperació, es passen a anomenar els companys que han d'ocupar els càrrecs de la primera Junta Directiva i després del debat corresponent, aquesta resta composta de la següent manera:

President	José Pol Pascual	"can Cortina"
VII-president	Rafel Rivera	"can Recarens"
Secretari	Martí Rovira Salaric	"can Pau Pla"
Tresorer	Enric Moré Roig	"el Foguè"
Comptador	José Masó	"el Vidal"

Comissió Revisora Comptes

Joan Bové	"al Cistellera"
José Soldevila	"can Massanès"
José Serra	"can Barnic"

Així seguit en breu, notícies dels càrrecs elegits, el President en un encoratjador parlament, declara constituïda la Cooperadora de conllem del Sindicat Agrícola cooperatiu d'Arbúcies. I no havent-hi més assumptes a tractar, s'anava la sessió a les dotze hores.

Josep Pagès *Enric Moré* *Enric Roig*
Juan Bove *Luis Soldevila* *José Serra*

Val d'oli de Transports Col·lectivitzats d'Arbúcies

Rebut de pagament de la quota de soci del Sindicat Agrícola Cooperatiu.

Sindicat Agrícola Cooperatiu d'Arbúcies
 El soci - Secció Petits Conreadors En *Joan Canaleta Roca* ha satisfet la quota de cinquanta cts., corresponent al mes de juliol de 1938.
 EL TRESORER,

Sindicat Agrícola Cooperatiu d'Arbúcies
 El soci - Secció Petits Conreadors En *Joan Canaleta Roca* ha satisfet la quota de cinquanta cts., corresponent al mes d'agost de 1938.
 EL TRESORER,

Sindicat Agrícola Cooperatiu d'Arbúcies
 El soci - Secció Petits Conreadors En *Joan Canaleta Roca* ha satisfet la quota de cinquanta cts., corresponent al mes de setembre de 1938.
 EL TRESORER,

Sindicat Agrícola Cooperatiu d'Arbúcies
 El soci - Secció Petits Conreadors En *Joan Canaleta Roca* ha satisfet la quota de cinquanta cts., corresponent al mes d'octubre de 1938.
 EL TRESORER,

Sindicat Agrícola Cooperatiu d'Arbúcies
 El soci - Secció Petits Conreadors En *Pere Duran Salicrú* ha satisfet la quota de cinquanta cts., corresponent al mes de novembre de 1938.
 EL TRESORER,

Sindicat Agrícola Cooperatiu d'Arbúcies
 El soci - Secció Petits Conreadors En *Pere Duran Salicrú* ha satisfet la quota de cinquanta cts., corresponent al mes de desembre de 1938.
 EL TRESORER,

Sindicat Agrícola Cooperatiu d'Arbúcies
 El soci - Secció Petits Conreadors En *Pere Duran Salicrú* ha satisfet la quota de cinquanta cts., corresponent al mes de desembre de 1938.
 EL TRESORER,

No tenim informació sobre la primera Junta d'aquest sindicat; sabem, però, que l'elegida el dia 3 d'octubre de 1937, estava formada per en Josep Pol Pascual, de can Cortina (President), per en Rafel Rivera de can Recarens (sotpresident), per en Martí Rovira Salaric, de can Pau Pla (secretari), per en Enric Moré Roig, del Foguè (tresorer), per en Josep Masó del Vidal (comptador). Els altres membres de la Junta eren en Joan Bové de ca la Cistellera, en Josep Soldevila de can Massanès i en Josep Serra de can Barnic. La Junta fou escollida per unanimitat, amb presència de prop de 60 socis.

L'octubre de 1938, aquesta Junta fou renovada amb el condicionant de la incorporació d'alguns dels components de l'anterior Junta al Front. Aquesta nova direcció del sindicat estava for-

mada per en Miquel Borrell (president), en Rafel Rivera (sotpresident), en Martí Rovira (secretari), en Josep Plana (tresorer), en Ramon Garriga (comptador) i per en Ramon Cortada, en Josep Serra, en Josep Pagès i en Pau Canaleta.

Aquesta direcció, davant el temor que la producció autòctona no fos suficient, va promoure l'entrada a la Federació de Sindicats Agrícoles Cooperatius de la Comarca de la Selva, fet que es produí el dia 14 d'agost de 1938.

Anteriorment hem parlat del Magatzem Municipal de Provisionament (situat a can Bosch), una llista de l'any 1938, ens dona una bona idea de quins eren els productes més bàsics: sucre, farina d'arròs, cigrons, bacallà, pèsols, carn en conserva, ametllons, sabó, carbó de calci, patates, oli, sosa, greix, vinagre, farina,

sacs, llexiu, sardines, llençols, mongetes, vi, pasta per sofre, ufals, segó, garbíllol, llet condensada, arròs, faves, garrofes i farina.

La Cooperativa de consum, distribuïa els productes en punts o botigues concretes d'aprovisionament, a través de les targetes de racionament o de la distribució directa.

Els altres sectors econòmics productius i industrials també estaven constituïts en cooperatives (Fusters, paletes, carrossers, flequers, torners, carbó...), però fora de la seva existència poca informació més en tenim. Pel que fa als paletes, conservem un anuari que comença el dia 13 de setembre de 1937, a través del qual sabem que estava dividit en la secció de paletes, constituïda per 21 socis i la secció de peons, amb 19 socis.

De la carrosseria, sabem que agrupà els treballadors

GUIA DE CIRCULACIÓ

El sotassinat autoritza la lliure circulació de setanta un
quilo de farina.

procedent d e Junta de Proveïments de la II Vegueria
amb destí a Cooperativa Obrera de Carrecers
(Arbucies)
i prego a totes les autoritats que facilitin l'esmentada circulació.

Girona, 19 d e Desembre del 1938

El Comissari President
[Signature]

CADUCA ALS VUIT DIES

dels diferents tallers a ca l'Ayats i que fou declarada pel Govern de la Generalitat, com a indústria de Guerra. La cooperativa carrossera va fer algun cotxe blindat i algunes ambulàncies per a la columna Macià. A partir del juliol de 1937, la situació del front fa perdre privilegis a aquesta cooperativa, formada per 90 treballadors; de manera que 45 d'ells (lleves de l'any 1932 al 37), es veuen obligats a anar al front.

moment portat per en Miqueló Cudinach. Aquest servei no s'estructura com a cooperativa, sinó com un servei de gestió pública, més jerarquitzat, fins el punt que a partir de febrer de 1937 és un servei adherit a la Direcció General de Transport de la Generalitat de Catalunya. En aquest període el director d'aquest servei era en Lluís Fortet, en Carrillo, que també fou un dels responsables del Casal Republicà. Aquest lligam amb la Generalitat els obliga a constituir-se en Societat Civil Mercantil, sota el nom de Concentració Normal de Transports d'Arbúcies. Això, però, no els allunya dels ideals revolucionaris. Una bona mostra és l'extracte d'un informe presentat a la Generalitat de Catalunya, signat pel seu director: *El nivell de vida dels treballadors és avui assegurat, aconseguides les seves aspiracions i acomplerta la millor consigna: respecte mutu.*

A nivell d'anècdota, podem dir que l'ajuntament en plenari del 20 de febrer de 1937, concedeix l'exclusiva dels taüts a la Cooperativa de Fusters.

Per acabar parlarem dels Transports Col·lectivitzats-Arbúcies, sorgit de la municipalització del Servei de Transport de la línia Sant Hilari-Arbúcies-Breda-Hostalric, el 28 de novembre de 1936, en un primer

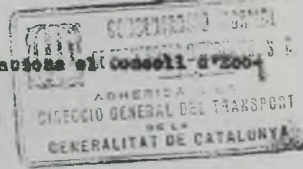
Tot això sense ficar-nos en el terreny de les extralimitacions de preus en el transport, ja que treballam d'acord amb les tarifes que ens transí oportunament la Direcció General del Transport de la Generalitat. "Transports Col·lectivitzats", ha adquirit i té en propietat el camió Stewart, Matricula 02.-30 F., comprat al Departament d'Indústries de Guerra de la Generalitat de Catalunya i igualment el camió Chevrolet 02.- 5268, comprat a Alfons Non Pascual de Sta. Coloma de Farners, sense tenir en l'actualitat cap deute o compte pendent amb ningú ja que totes les operacions es realitzen al compte rigurós.

"Transports Col·lectivitzats" ha contribuït així mateix i en quantitats importants al suport de la guerra contra el feixisme, al sosteniment dels hospitals de Sang i en moltes altres obres de socor que tinguessin per finalitat l'alliberar de certes penallitats. Tot això ho sep la Conselleria d'Economia per documents que li han sigut presentats, i que posen en evidència la certesa de les nostres afirmacions. "Transports Col·lectivitzats" no ha trobat en canvi l'ajut necessari de les autoritats per legalitzar en definitiva la seva situació, i no haver de viure amb un caire transitori o de interinitat i hagut de optar per constituir-se en Societat Civil Mercantil, al amper de les lleis vigents, qual adopté i forma de constitució; ja es comunico oportunament i per escrit a la Conselleria d'Economia, Departament de Transports i Comunicacions.

En l'actualitat "Concentració Normal de Transports d'Arbúcies S.C.", (que es aquest el seu nom legal i definitiu), es desenvolupa normalment amb regularitat, el servei del poble sense distinció i prestant tot el seu suport i cooperació a la Causa, per ésser una peça de conjunt per l'enderrocament del feixisme; repetint que no es obstacle ni entorpeciment per l'Economia, si no un engranatge important per ajudar-la a reconstruir.

que tingui en compte les nostres afirmacions al Consell d'Economia a qui saludem amb els majors respectes.

El Director
[Signature]

Informe - Balanç de Transports Col·lectivitzats d'Arbúcies. 1937

Paper - moneda

Matriz **Modelo 3** N.º **16089**

Ministerio de Hacienda y Economía
DIRECCIÓN GENERAL DE ABASTECIMIENTOS

GUÍA para la circulación de artículos de comer, beber, arder y jabón

Remitente *Juan Casademus*
Procedencia *Artucias*
Destino *Cornet de Mar*
Clase de mercancía *Leña*
Número de bultos _____
Peso bruto en kg. *8000*
Destinatario *Cooperativa de Cornet de Mar*
de *Cornet de Mar*

Esta mercancía se transporta por ferrocarril desde _____ hasta _____
y por camión o carro matrícula *Gerona* número *30 F* desde *Artucias* hasta *Cornet*

Expedida a los efectos de las disposiciones legales en *Jamés* a *18* de *Julio* de 1938
El *Subgerente*
F. Montero

Vale para por *1 día*
Núm. de orden _____

Aquest servei, en el qual treballaven de xòfers en Ramon Vergés i en Mateu Noguera (en Xic Farigola), va ser una important eina primer per al comitè i després per l'Ajuntament.

rents béns de consum, no s'anul.laren mai elements com la propietat privada. Caldria reflexionar si fou una revolució frenada o si bé es tractava d'un model que no implicava l'eliminació de la propietat privada i que permetia, d'una manera tutelada i molt controlada, la presència de l'economia de mercat, e l'estil de la política econòmica, propulsada per en Lenin, coneguda com la NEP.

El seu parc mòbil, provinent de diferents requis, segons informe del dia 31 de desembre de 1937, estava format per: un turisme Chevrolet (GE-3296), un turisme Opel (GE-5951), requisat a Francesc Cornet, dos Omnibus Chevrolet (GE-5434 i GE-4802), requisats a Francesc Cornet i Lluís Serras, respectivament, un turisme Buick (B-38127), un camió Stewart (GE-5888) i un camió Chevrolet (GE-6235).

Paper - moneda

La municipalització de les cases, el 30 de febrer de 1937, seria un altre element per redistribuir equitativament la riquesa. En tot aquest procés revolucionari de col.lectivitzacions o d'accés del poble als dife-

Paper - moneda de Sant Hilari sacalm

LA REPRESSIÓ RELIGIOSA

Un capítol important de la Guerra Civil a Arbúcies el va representar la repressió religiosa. L'anticlericalisme es va manifestar des dels primers moments de la presa del poder per part dels revolucionaris.

Constituït el comitè local es suprimí totalment el culte. Primerament es van tancar i després es van segellar tots els temples, que posteriorment foren saquejats i profanats.

De l'església parroquial tots els retaules i imatges, el cor, harmonium, mobiliari i ornaments, després de fer-ne mofes i burles, foren cremats a la Corbadora. Igualment foren cremats tots els objectes de l'església de Lliors, de l'Hospital dels Pobres (Germanes Carmelites) i dels oratoris particulars. La Capella de la Pietat fou incendiada quedant en peu només les parets, que pel seu malt estat i perill pels infants, en ser a prop de les escoles, varen ser aterrades per ordre de l'ajuntament. Segons un testimoni, quan s'estava cremant veien de lluny que el fum anava canviant de color.

Davant d'aquests fets desmesurats, una part de la població sentí indignació, pànic i terror, tancant-se a casa seva. En aquests fets a

més de persones de la mateixa localitat i participaren també elements aliens a la nostra comunitat pertanyents a la Federació Anarquista (FAI). Mentre s'estava saquejant l'església, es diu que unes dones preguntaven a dos d'aquests forasters el perquè ho feien i els varen respondre que si es tallava un arbre tornava a brotar i per això havien de tallar totes les arrels per destruir-ho tot.

Per sort les sagrades formes es pogueren salvar, així com els vasos sagrats, la custòdia, unes saces de plata del s.XVIII pertanyents a la Capella de la Pietat i l'arxiu parroquial. En canvi desaparegueren vuit campanes i entre els ornaments quaranta-vuit casulles, set terns i onze capes pluvials, alguns d'aquests dataven del s.XVI.

El més lamentable d'aquesta repressió fou l'atemptat contra les persones. Els sacerdots i religioses foren expulsats dels seus domicilis i s'amagaren per por de pitjors mals. Moltes persones, els van amagar i assistir, mentre d'altres els van delatar. Aquest fou el cas del Dr. Ramon Pagès Oliva, sacerdot fill d'aquesta vila ornat de grans dots, havia estat professor del col·legi del Collell i darrerament direc-

tor del col·legi arbucienc St. Lluís Gonzaga, col·laborador de les revistes locals Baix Montseny, La Riera i La Vila i també de la revista Montseny de St. Celoni i sobretot per haver fomentat la devoció a la Verge de la

Pietat, predicant sovint per la diada de l'Aplec.

El quatre de setembre de 1936 un comitè de Granollers, prèviament instruït varen practicar un registre en el domicili on es

Mossèn Ramon Pagès

Foto: AHMA

trobava. Se l'emportaren detingut en un cotxe i al cap de poca estona fou assassinat a la carretera d'Arbúcies a Breda en el terme de Sant Feliu de Buixalleu. Entre els seus assassins, segons es diu, hi havia un seminarista del Collell a qui havia suspès.

Mn. Lluís Genover i Carreras rector d'Arbúcies des de l'any 1897 i el seu germà Enric sacerdot beneficiat d'aquesta parròquia fugiren cap a la seva casa pairal de Serinyà. El comitè d'Arbúcies els localitzà i els

dugué a la presó municipal. Després de quatre dies de maltractaments foren afusellats a la carretera que va de Martorell a Maçanet de la Selva, el dia 21 de setembre.

Mn. Marià Regàs i Masferrer fou detingut en el seu domicili junt amb el seu nebot Ramon Regàs i Mataró. Foren portats en cotxe fins a Breda, camí d'una mort segura. Gràcies a les gestió del comitè d'Arbúcies salvaren la vida. Mn Agustí Casanovas, segons alguns testimonis, també pogué marxar a

França per mediació d'algun membre del comitè d'Arbúcies.

Els altres sacerdots de la parròquia pogueren salvar-se restant amagats.

Un diumenge d'agost del mateix any fou afusellat en el cementiri d'aquesta vila el Rn. Mn. Joan Massaneda, rector de Sant Salvador de Vianya.

Per altra banda els immobles de l'església foren incautats, per donar-los el següent destí:

L'església parroquial es dedicà primer a dipòsit de palla i més tard a garatge, obrint un nou portal al costat amb una rampa. L'església de Lliors fou destinada a magatzem de diversos gèneres. L'església de l'Hospital dels Pobres fou dipòsit de diversos objectes, mentre el convent es dedicà en una part a casa de refugiats i en l'altra a ensenyança. La casa parroquial es destinà a magatzem de carbó. El Centre Catòlic fou emprat com a oficines de transport i l'escola de St. Lluís com a cooperativa de la construcció.

AHMA

Ajuntament d'ARBUCIES (Girona) Comarca de REGISTRAR GENERAL DE CATALUNYA
30 JUN 1937

Béns apropiats o Intervinguts
pertanyents a persones facciosaes
(Decret n.º 10 del 9 de gener del 1937 - D. O. Extr. del dia 18)

RELACIÓ de béns apropiats o intervinguts pertanyents a persones evidentment o presumptament incurses en responsabilitat per raó de llur concomanència amb el moviment subversiu: Imp. - El Secretariat Català - de S. Roma

Núm d'ordre	Noms dels propietaris als quals pertanyen	Domicili conegut	Classe de béns	Descripció i destinació	Valoració Pesces i Cts.
1	Joan Torrent Colobran	Desconegut 10943	Casa	Pau Iglesias, 60 i 62	5.000
2	id.	id. 114	Terres	"terres d'en Matamala", conreu	2.500
3	Julio Tomas Matamala	id. 115	Casa	P. Iglesias, 56 i 58	20.000
4	id.	id. 116	Casa	F. Macià 77 Comissió Proveïments	10.000
5	id.	id. 117	Casa i terres	Quarter 2n, 9 Fogueres de Montsoriu, conreu i boscos.....	20.000
6	id.	id. 118	Casa i terres	Quarter 2n, 10, "Coll de Castellar", conreu i boscos.....	10.000
7	id.	id. 119	Casa i terres	Quarter 2n, 12 "Càn Pandó", conreu i boscos.....	10.000
8	Carles Carolera Molist	id. 120	Casa	F. Macià nº 55, arrendaments....	10.000
9	id.	id. 121	Casa	P. Iglesias, 11, id.	5.000
10	id.	id. 122	Casa	id., 12, id.	7.000
11	id.	id. 123	Casa	Pi Margall, 1, refugiats (2)	50.000
12	id.	id. 124	Casa i terres	Quarter 3r, 50, conreu i boscos	20.000
13	id.	id. 125	Casa i terres	id. 3r, 69, "El Vilà", conreu i boscos.....	10.000

SECCION POLITICO SOCIAL

LA REPRESSIÓ CIVIL

Arbúcies, com és natural, no s'escapà dels fets cruentos del període revolucionari. Moltes persones que formaven part de l'oligarquia local, a més de les estrictament religioses, sofrien els efectes de l'odi dels, fins aquell moment, oprimits, que ara sorgia amb força i s'escampava incontroladament. Les persones pertanyents a partits polítics de dreta o a organitzacions religioses, foren declarades faccioses i les posaren sota control governatiu.

Així que es féu evident el canvi de situació alguns dels propietaris arbucienços desaparegueren de l'escena pública; uns s'amagaren en cases particulars, d'altres se'n anaren a l'estranger o es passaren a la zona "nacional". Alguns dels que no pogueren o no volgueren, marxar els obligaren a pagar un impost revolucionari, després els tancaren a la presó i els destinaren a treballs forçats. Com a exemples d'aquesta situació límit es diu que l'amo del Crous primer s'escapà a can Piconaire i un cop descobert el mataren a Vallgorguina, els del Serrat fugiren a Buenos Aires i els de can Liro (família Garolera) s'exiliaren a París. Bona part dels altres propietaris anaren a la presó, on alguns moriren a causa de l'esgotament i els mals

tractes, com en Ramon Vendrell de can Puig, en Josep Riera de cal Capità, en Josep Clapés i en Martí Pla.

Les propietats quedaren confiscades. Les menaven els mateixos masovers que hi havia o bé altres persones posades pel Comitè, que era el que controlava l'explotació.

A les cases de persones benestants que havien quedat desocupades se'ls incautaren els mobles, joies i altres objectes de valor. Algunes foren ocupades i dedicades a seus de la nova organització o a magatzems i botigues de queviures. Per exemple: a can Matamala s'hi instal·là la seu del Comitè Central, a can Vicens Bosch hi posaren les oficines de l'Ajuntament, a can Serras la Cooperativa Popular de Consum, al Roquer hi instal·laren colònies de nens refugiats d'altres zones de l'estat, etc.

Un dels objectes que s'havien de declarar i que s'enduien de totes les cases, eren els aparells de ràdio. Tot i que no hi havia gaires famílies que en poguessin tenir, alguns s'arriscaren a quedar-se'ls per a escoltar-los d'amagat. Hi va haver denúncies i càstigs per aquest motiu. La gent també s'havia de desfer dels ob-

jectes religiosos com imatges, llibres, estampes, rosaris, etc. Si els ho trobaven podien anar a la presó, molts els van amagar en algun racó discret de la casa.

Començaren a arribar a Arbúcies persones refugiades que fugien de la repressió en els seus llocs d'origen.

Aquestes persones, generalment familiars d'arbucienços, solien fer -òbviament- una vida discreta i retirada.

Donada la situació de guerra es controlà el moviment de persones a través de sal·lucats i tota mena de permisos per a poder-se desplaçar.

AHMA

Les persones que a continuació s'esmenten i presumptes faccioses, totes elles pertanyents a partits polítics de dreta, d'Acció ciutadana, de l'Am-Sometent i demés organitzacions desafectes a la República, es indispensable que siguin declarades faccioses, perquè no puguin actuar amb la desinvoltura d'abans i amb manca de control governatiu, i a la vegada per a que en tot moment estiguin sota l'autoritat local, per a procedir conseqüentment amb les seves propietats per a fer-ne l'ús i aprofitament adient per a la nova economia.

Persones presumptes faccioses.

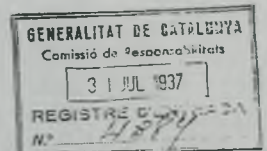
Joaquim Dalmau	Torrent .	Josep de Ribot	Olivas.
Josep M ^a Rodó	Pascual.	Dolors Sabaté	Riera.
Delfin Masferrer	Sauri.	Jaume Aulet	Serrahima.
Josep Serrahima	Dalmau.	Joan Plá	Feu.
Joan Mataró	Pont.	Josep Serrat	Villaret.
Ramon Dalmau	Ferrer.	Angel Fabrega	Dorca.
Mamuel Roura	Villaret.	Il·lucia Costa	Clapés.
Eusebi Aregall	Pujals.	Josep M ^a Pons	Farigola.
Segimon Torrent	Colobran.	Ramon Vendrell	Hom.
Josep M ^a Godori	Hostench.	Ramon Regàs	Ferrer.
Ramon Masoll	Regàs.	X Pere Baceló	Bergit.
Viuda de Malaret.		Josep Reus	Duran.
Agusti Hom	Erun.	Lluís Vendrell	Hom.
X Joan Torrent	Colobran.	X Julia Tomás	Matamala.
Charles Garolera	Molist.	X Josep Crous	Torrent.
Esteve Sala.		Mariá Codina.	

Qual cosa no dupta obtenir del vostre recte i republicà procedir.

Arbucies 29 de juny del 1937.

L'Alcalde,

Josep Pol.

Al ciutadà President de la Comissió de Responsabilitats .- Barcelona.

LA COLÒNIA DE NENS DEL ROQUER. ARBÚCIES 1937-1939

Memòries resumides d'un dels nens refugiats al Roquer durant la guerra civil.

Per fi! A primera hora de la nit d'avui, 20 de febrer de 1937, hem aconseguit arribar a Arbúcies, i això, per a nosaltres, vol dir tornar a néixer. Som un grup de 35 nenes i nens que, per tal d'evitar-nos les calamitats, perills i horrors de la guerra, hem estat evacuats de Madrid per la "Junta Provincial de Protección de Menores" de la capital amb la col.laboració de Pro-Infancia obrera de Girona i a petició de l'Ajuntament d'Arbúcies, per iniciativa personal del seu alcalde Josep Pol i Pujatò.

A causa de les circumstàncies bèl·liques, el nostre viatge ha durat quatre dies!. Ha estat penós i no pas mancat de perills evidents, especialment en la nostra sortida de Madrid i en el nostre pas en tren, ja de matinada, per Alcazar de San Juan, quan aquesta població estava essent bombardejada.

Fins ara els nostres infants sistemes nerviosos han hagut de suportar 55 bombardejos per part de l'artilleria i de l'aviació feixista. El comiat amb els nostres familiars fou corprenedor, amb l'afegitò, per al meu germà Higinio i per a mi mateix, dels efectes lacerants i descoratjadors produïts per la recent pèrdua del nostre germà César de 18 anys, milicià voluntari caigut en la defensa de Madrid. A més, trobo a fal-

tar el tracte preferencial que tenia per ser el més petit de la família (tinc 10 anys) i això fa que la meua estabilitat i el meu equilibri emocional siguin precaris. En aquest grup també hi ha vingut l'AGUSTINA, una nena d'ulls immensos de la qual ja no em separaré mai més.

En el trajecte en tren des de Girona a Hostalric un jove molt amable s'ha interessat per nosaltres. Ens ha dit, que era el recader d'Arbúcies, i ens anima dient: "Estigueu tranquils. Ja veureu com hi estareu bé allà."

Quan arribem al "Roquer" l'alcalde, en Josep Pol, acompanyat pel secretari, en Joan Brull i Borrás, ens dóna la benvinguda i, a continuació, ens serveixen el sopar. De segon plat mengem botifarra amb patates fregides. L'acollida és esperançadora. Per a atendre'ns tenim l'Angelita, l'Anita, la Balbina i la Teresina; totes pertanyen al "Casal de la Dona Treballadora". La seva bona disposició i les seves atencions seran fonamentals per a la Colònia.

L'Angelita s'ha adonat que quan ens fiquem al llit no ens despullem del tot, -li expliquem que així ja estem preparats per al rutinari bombardeig nocturn. Ella intenta convèncer-nos que aquí no passa res d'això. Nosaltres, desconfiats, ho

anirem fent així fins que, passats uns dies, ens assegurarem que, efectivament, per aquí no s'acosta l'aviació.

Provisionalment es fa càrrec de nosaltres un jove del poble que es diu Joan. Ell ens descobreix alguns paratges d'aquests voltants com la Font de Lourdes i el Molí de les Pipes, que són un veritable luxe de la natura. Hem vist com es fa el carbó d'alzina, com es pelen les alzines sureres per l'aprofitament posterior del suro i com es premsen els raïms. I, encara que som madrilenys, és la primera vegada que tastem les cireres d'arboç. Tot això és nou per a nosaltres.

El diumenge ens porten al ball de can Sitra. Allà, una orquestrina aposentada sobre una tarima elevada, toca peces populars. Un noi del poble m'ha preguntat com ens va amb en Joan "Picolives", i m'explica que li diuen així perquè un dia que feien una berenada amb els amics, ell es va menjar totes les olives.

Mentre jugàvem al jardí hem sentit la remor d'un avió i hem sortit corrent esperritats. En Joan, ens ha dit cridant, que era un avió correu dels nostres que sempre passava a la mateixa hora. A partir d'aquest moment, quan el veiem passar, aturem els nostres jocs amb malfiança i no el perdem de vista fins que ha desaparegut. Per sort, fins aquests

instants, la guerra no es nota en res.

Avui, 18 de març, arriba Don Angel Vidal Sánchez que serà el nostre director. Ajudat per l'auxiliar docent Pedro Ruiz Tolosa (porter del Club Deportivo Español de Barcelona) de seguida organitza l'ensenyament i regula les nostres activitats, menjar, oci i descans.

El 17 d'abril, amb gran entusiasme per part meua, ens varen dur al cine. Vam veure "Dejada en prenda" de Shirley Temple. Hi anirem cada diumenge, en sessió privada, i alternarem entre el "Casal Cinema" i el "Nou Cinema". El segon és més adequat i més modern, però hi fa tant fred, que hem de veure la pel·lícula amb els abrics posats.

El 23 d'abril hem anat d'excursió al castell de Montsoriu; la meitat de la Colònia -els més petits i algun altre com l'Agustina, que està convalescent- no hi han pogut anar. Ha estat un dia memorable, el panorama que es veu des d'allí és, veritablement admirable. En varem tornar entusiasmats i carregats de pinyes i castanyes. D. Angel ens va dir que repartíssim el que portàvem amb els que es varen quedar. Jo, vaig lliurar la meitat de les meves pinyes i castanyes a l'Agustina; és el primer que comparteixo amb la meua dona en aquesta vida

A causa d'un mal de cap, per primer cop m'ha hagut de visitar un metge. Ha estat el Dr. Dalmau que està fent una gran tasca a la Colònia. No fa servir el fonendoscopi, quan auscultat esten un mocador entre el pacient i la seva orella.

7 de juny.- De forma imprevista ha arribat un altre grup de nens madrilenys. Ara, som el doble.

En el bombardeig d'ahir a Barcelona (1 d'octubre) va caure un projectil en una Colònia de nens madrilenys i en va matar 30. Els havien evacuat de Madrid, com nosaltres, precisament per a allunyar-los d'aquest perill.

Mentre estavem abocats a la terrassa hem vist arribar uns camions amb força persones. Són famílies bàsques, algunes amb nens petits. Els han allotjat en l'edifici on abans hi havia les escoles. Les noves escoles les van inaugurar fa poc al costat del camp de futbol.

Els problemes de la guerra es comencen a manifestar al poble. L'escassetat d'aliments i d'articles de primera necessitat comença a ser preocupant. La carència de material escolar és total. I, per postres, aquest hivern de 1937-38 es presenta excepcionalment i rigurosament fred.

Quan la situació es fa insostenible i l'escassetat d'ali-

ments és absoluta, el "Consejo Nacional de la Infancia Evacuada"-C.N.I.E.- (depenent del "Ministerio de Instrucción Pública y Sanidad"), comença a enviar-nos mensualment un camió de comestibles que rebem amb gran gresca i gatzara.

24 de gener de 1938.- Arturo Mercedes i Santiago Rodríguez han rebut una ràpida visita del seu pare, és la darrera vegada que el veuen perquè serà víctima de la repressió de postguerra a Madrid. També han rebut la visita del seu pare els germans Val Díaz i això ens alegra a tots perquè així sembla que la distància física que ens separa de la família sigui menor de la que imaginem.

Amb la incorporació a files de Pedro Ruiz Tolosa el 15 de maig i la marxa de D. Angel Vidal, el règim, la moral i l'organització de la Colònia es deterioren greument, perquè els seus substituïts no tenen la formació adequada, i tampoc les seves condicions personals són les més idònies per a nosaltres, a causa de les nostres peculiars i especialíssimes circumstàncies. Aquesta situació es prolongarà fins el 4 de novembre de 1938, quan el C.N.I.E. els cessa i nomena director a D. Santiago Gascón Portero i auxiliar docent la seva esposa Da. Saturnina López Montes. Amb ells la Colònia es recupera i normalitza immediatament. Al cap d'un mes ingressa una altra mestra, Natividad

Naval Ferraz, també d'exceptionals qualitats humanes. Tots en quedem contents.

Avui, 2 de juliol de 1938, diuen que a causa de la seva avançada edat, ha dimisit l'alcalde Josep Pol. Altres rumors diuen que ha estat per discrepàncies polítiques. Nosaltres ho sentim perquè es feia estimar. El trobarem a faltar molt.

Consternació general la d'aquest 7 d'octubre. Els germans Lourdes, Alfonso i Victòria Garcia han rebut la notícia de la caiguda del seu germà Ramon en el front de Gandesa. Els hi han enviat els seus efectes personals. Estan tots tres en la terrassa. La Lourdes, asseguda, té a la falda la cartera de butxaca i

Colònia Infantil del Roquer

els documents foradats pels impactes de la metralla; ploren desconsoladament mentre acaricien amb tendresa aquests objectes. Nosaltres al seu costat, corpresos, no gosem dir paraula.

A causa d'una recent normativa se'n va la Sra. Consuelo del servei auxiliar, és la mare dels nostres cinc companys Parrao Citores. Ha dut a terme una magnífica tasca a la Colònia. Els seus fills no es poden imaginar que aquesta és la darrera vegada que la veuen perquè serà víctima dels bombardejos a la ciutat de Figueres els darrers dies de gener de 1939 quan, desesperadament, intenti reunir-se altra vegada amb ells.

Rebem un ofici de CNIE segons el qual ara ens diem: "Colònia Infantil "Teresa Claramunt".

Estem amoïnats i alarmats perquè el 23 de desembre ha començat l'ofensiva rebel a Catalunya.

24 de desembre de 1938.- El Sr. Gascón, amb la seva capacitat de recursos i el seu enginy, intenta que aquest Nadal ens distregui del nostre enyorament, dels nostres records i de les nostres preocupacions.

Estem a 23 de gener de 1939 i comencen a passar forces de retirada. Augmenta la nostra intranquil·litat i la nostra por. "Doña Satur" ha agafat la seva bicicleta i se n'ha anat a buscar el seu marit.

Restem a càrrec, solament, de la senyoreta Nati. Comença a aparèixer l'aviació franquista. Mentre estavem esmorçant un avió de caça ha metrallat el poble, hem sortit a la terrassa a veure-ho. Ens han dit que com que era molt d'hora només hi ha hagut una víctima.

Ahir, 26 de gener, va caure Barcelona en poder de l'enemic. Algunes unitats de soldats nostres han pres posicions al sud del poble, nosaltres recorrem aquestes posicions i xerrem amb ells al voltant dels focs que encenen per a escalfar-se. Arriba a Arbúcies molta gent de retirada, tan civils com militars.

L'activitat de l'aviació feixista va en augment. El primer avís que tenim de la seva presencia són els trets de les bateries de la D.C.A. instal·lades al Montseny. Aviat apareix l'esquadreta de Junkers, lents per l'enorme càrrega letal que transporten. Sento un terror irremissible, ajagut a terra. Ajudo mentalment les bateries perquè facin blanc abans que arribin a la nostra alçada, però sempre veig, amb desesperació, com els nuvolets dels impactes siluettegen els avions sense que ni tan sols aconseguixin alterar la seva formació.

El 31 de gener de 1939 el proper poble de Sant Celoni ha estat ocupat pels rebels. Ha arribat un autobús estranger a recollir-nos (amb la condició que no hi pugui cap adult) per a portar-

nos a Rússia. Com que estem molt satisfets amb el nostre personal, no hem acceptat i el nostre lloc l'ha ocupat una altra colònia de nens madrilenys que han vingut de retirada.

Les autoritats locals ja han marxat i, prèviament, han tornat a posar a Josep Pol a l'alcaldia. No entenem com ho ha acceptat en lloc de buscar refugi. Dintre poc correrà seriosos i greus perills.

1 de febrer de 1939.- Les divisions italianes i les tropes faccioses han pres Vic, Breda i Hostalric. Hi ha combats al nord de Blanes, oficialment ens trobem darrera les línies de l'enemic que, en aquests moments, està convergint, per l'est i per l'oest- sobre Santa Coloma de Farners i tanca, així, la bossa en la qual quedarà encerclada Arbúcies.

Quan, desmoralitzats, veiem la impossibilitat d'escapar, el CNIE ens envia un autocar. Ve només amb el conductor. Ens diu que ens hem d'afanyar perquè correm el risc de no poder arribar a Santa Coloma abans que ho facin les forces enemigues. En les cares del nombrós grup de persones que han vingut a acomiadar-nos s'hi reflecteix l'amargor, el descoratjament i el temor davant la incertesa del seu futur i la nul·la garantia de la seva seguretat personal. En el transcurs de 40 anys es veuran privats, com tots els que hem perdut aquesta guerra, inclús dels seus drets més elementals.

En arribar al pont, al costat del cementiri, trobem un escamot de soldats republicans que ja han fet els pous i han col·locat les càrregues per a volar-lo. Arribem a temps. Com que no hi ha prou espai per passar, aquests soldats hi han posat uns taulons que semblen insuficients, però que fent diverses maniobres molt laborioses, traient-ne d'un lloc i ficant-ne a un altre, aconseguim travessar a l'altre costat quan ja s'ha fet fosc. El viatge serà penós, trigarem 12 hores en arribar a la frontera francesa el 12 de febrer de 1939.

Marxem, d'una banda esperançats i de l'altra tristos, d'aquest solidari poble d'Arbúcies que ens acollí generosament i en el qual hem viscut dos anys de la nostra atzarosa infantesa. Hi quedarem entranyablement vinculats per sempre.

PEDRO E. GONZALEZ
JUARRANZ

Madrid, 22 d'octubre de 1997
Traducció: D. MARTÍ.

NOTES.

Volem manifestar el nostre agraïment a Josep Bancells, Mercè Campeny, Josep Colomer, Maria Dorca, Isabel Godoy, Enric Llorella, Josep Peitíví, Joan Pinto i Ramon Vergés, per les informacions que ens han proporcionat.

AUTORS:

JOAN ILLA,
DANIEL MARTÍ I
JOSEP MANUEL RUEDA

EL VELL I EL BAR

No feia més d'un parell de perfumats que arribà en Manolo, una mica més capçot que de costum. En el seu ofici s'acabava per tenir alguna dolència a l'esquena d'una manera o altra, però sempre indefectiblement. Avui el turmentava especialment, se li veia no només en el seu caminar sofert, sinó amb la mateixa mirada, tot i que somreia. Damunt la taula un diari ofrenava amb els palmells oberts la notícia d'una batalla extremadament cruenta.

El vell va fer memòria gairebé sense adonar-se'n:

No sé exactament quan ni perquè vàrem esdevenir coneguts de trinxera, després companys de trinxera i després amics de trinxera!

El que sí recordo és que coincidíem, quasi cronomètricament quan escopíem un mecahundéu oportuníssim.

A vegades, com si juguéssim al mirall, ens agafàvem el casc amb gestos calcats i sincronitzats. La mà viatjava des de la culata del mosquetó fins al cap amb una velocitat esplèndida. Després, un vòmit de terra, pols i pedres, glopava des de la gola del tro d'una explosió de morter. Les pedretes més menudes insistien a fer volar les campanes de la nostra protecció metàl·lica. En forma d'orinal, val a dir-ho- I ens feien adonar que aquell barret de ferro no ens hauria servit per a res, si l'impacte ens hagués agafat de ple.

Al cap d'un temps -poc- ja hi estàvem acostumats. I és que la nul·la mobilitat dels nostres llocs de combat havia transformat la nostra trinxera en una espècie de cau prehistòric. Allò era, de fet, tot el nostre món aquells dies, com sempre, com quan hem estat infants, o joves, o vells, o morts... Allí menjàvem, dormíem, cagàvem, -Déu com cagàvem! I cagàvem tant perquè, d'aquesta manera, no ens ho fèiem a sobre quan la por ho enfosquia tot. Quan les tremendes canonades arribaven a semblar silenci.

No, no ens podíem moure... Total perquè algú havia decidit que era la nostra una posició estratègica per algun motiu del tot confús i extremadament allunyat de la realitat.

De fet, estàvem a uns

centenars de metres d'un turonet arrodonit com una mamelleta menàrquica, on l'enemic -tant o més poruc que nosaltres- s'entestava a obligar-nos a estar estúpidament immòbils només per evitar un enfrontament del tot desitjable pels dos bàndols.

Així és que anàvem aguantant el temps bevent pólvora amb conyac de garrafa i acumulant paciència a cada cop d'artilleria que ens enviava un enemic veí, pesat i insistent com un rellotge de corda un diumenge al matí amb ressaca. Però no ens podíem imaginar que en Walter Sotrageit- que era el nom amb que vàrem batejar a aquell maniàtic del canó -tingués fesomia, ulls, rialles i un casc tan inútil com el nostre. Menys encara, ell es podia imaginar els tips de riure que els dos atrinxerats ens fèiem cada vegada que amuntegava la nostra col·lecció de cascos de tinent que ordenàvem pulcrament en forma de piràmide. Perquè els oficials tenien el seu cau prehistòric una mica més amunt, i que s'amagava sota una petita elevació que dominava el nostre tram de trinxera. Així és que quan en tocaven un, el seu casc baixava rodolant, rodolant fins al nostre lloc de manera que era aquella, una col·lecció inevitable per una simple qüestió d'espai, i que anava augmentant cada vegada que al nostre enemic li donava la gana.

Perquè, o en Walter tenia una punteria excepcional, o bé els tinentes exercien una força d'atracció magnètica extraordinària sobre els obusos. I sobre les bales!.

Un dia n'hi va haver un que va engegar un tret, com de ràbia, cap a l'enemic invisible tot escridassant-lo, amenaçant-lo i

reptant-lo a un cara a cara decisiu. Era el seu repte la síntesi del tot -que-no-era-dins les trinxeres. Per fi algú pronunciava una arenga fonamentada i una autèntica

reivindicació del soldat

autènticament absurd de causa.

Doncs bé, la bala es va anar dirigint, xiulant com un mal esperit, cap el mogronet del turó enemic, fins que un tinent, -acabat d'arribar de l'acadèmia- va sortir del seu refugi a esbrinar l'origen d'aquell tret fet a deshores!

La bala va girar només un xic la seva trajectòria, però a cada mil·límetre del seu recorregut, tornava a girar un petit angle idèntic a l'anterior, de manera que va donar tota la volta. Sí, sí cent vuitanta graus! Fins que es va clavar, com aquell que no vol la cosa, sota l'ull embriac del tinent jove.

Va caure fulminat, i sense haver canviat l'expressió de la cara que encara semblava preguntar "qui dimonis ha disparat?". El seu casc va rodolar, rodolar, fins que xocà amb la piràmide dels seus avantpassats.

Un "toc" metàl·lic fosc, va ser el senyal de sortida de tot un munt de rialles que s'anaven apilonant al voltant del cadàver".

Mentrestant, un general signava la pena de mort a un desertor.

Al mateix temps, un altre general decretava el bombardeig massiu d'una zona del mapa on, precisament, s'havia d'executar el traïdor.

Ambdós generals eren enemics.

I el traïdor era un màrtir.

- Què et sembla, una altra guerra?

- Va intervenir en Manolo que fins aleshores semblava que havia estat llegint la notícia.

El vell va somriure d'aquella manera que només sabia fer-ho ell i va afegir: Què? Fem una buti?

CARLES BLAY I PALLACH

AJUNTAMENT D'ARBÚCIES